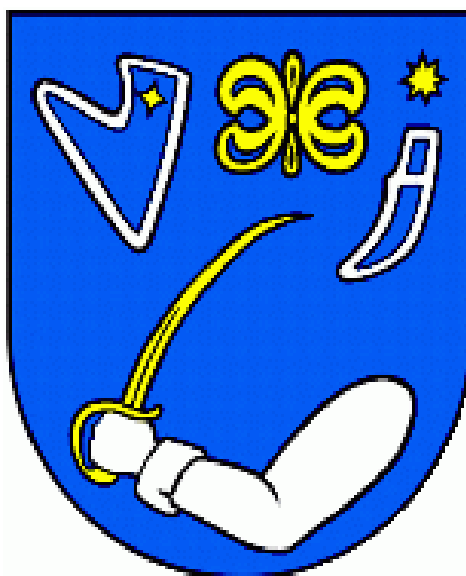

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BELADICE

TEXTOVÁ ČASŤ

Schvaľovacia doložka

Označenie schvaľovacieho orgánu: Obecné zastupiteľstvo obce Beladice

Číslo uznesenia a dátum schválenia: 128/2017, dňa 21.6. 2017

Číslo VZN, ktorým sa vyhlasuje Závazná časť ÚPN obce: 1/2017

Oprávnená osoba: Miroslav Lisý, starosta obce Beladice

SPRACOVATEĽ : NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra
HLAVNÝ RIEŠITEĽ : Ing. arch. Peter Mizia
OBSTARÁVATEĽ : Obec Beladice
OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing. Ľudmila Števicová
NITRA, 05 / 2017

ÚLOHA : ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BELADICE

STUPEŇ: ÚPN OBCE
OBSTARÁVATEĽ : Obec Beladice
OBJEDNÁVATEĽ : Obec Beladice
OKRES: Zlaté Moravce
KRAJ: Nitriansky

ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARANIE ÚPD A ÚPP:

Ing. Ľudmila Števicová, číslo preukazu odbornej spôsobilosti:
336

SPRACOVATEĽ : NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Riešiteľ úlohy : Ing. arch. Peter Mizia
Urbanizmus : Ing. arch. Peter Mizia
Ing. arch. Nikoleta Slamková
Ing. arch. Zuzana Gajová

Dopravné systémy : Ing. Miloš Gontko
Elektrifikácia : Ing. Ján Hermann
Vodné hospodárstvo : Ing. Ján Kaniansky
Plynofikácia : Ing. Vojtech Suchý
Ekológia a životné prostredie : Ing. Lucia Černá
Demografia a bývanie : Mgr. Dáša Dianová

OBSAH

- A1 Základné údaje o úlohe a území
- A2 hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši
- A3 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce
- A4 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

- B Riešenie územného plánu obce
- B1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis
- B2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
- B3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
- B4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia
- B5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
- B6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
- B7 Bývanie – návrh riešenia
- B8 Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia
- B9 Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia
- B10 Rekreácia - návrh riešenia
- B11 Vymedzenie zastavaného územia obce
- B12 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- B13 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany , ochrany pred povodňami
- B14 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability, ekostabilizačných opatrení a ochrany kultúrneho dedičstva
- B15 Doprava a prepravné vzťahy
- B16 Rozvoj technickej infraštruktúry
- B16.1 Zásobovanie vodou
- B16.2 Kanalizácia
- B16.3 Plynofikácia
- B16.4 Elektrifikácia
- B16.5 Spoje a zariadenia spojov
- B17 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie
- B18 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
- B19 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnoteného ťažbou
- B20 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely
- B21 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.

- C ZÁVÄZNÁ ČASŤ /tvorí samostatnú časť/
- D DOKLADOVÁ ČASŤ

E GRAFICKÁ ČASŤ

1. Širšie vzťahy	M 1:50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia k.ú. Pustý Chotár ,Beladice, Veľké Chrašťany, Malé Chrašťany	M 1:10 000
3. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
4. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, stresové javy	M 1:10 000
5a. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia	M 1:2 880
5b. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia - Malé Chrašťany	M 1:2 880
6a. Výkres organizácie a regulácie územia	M 1:2 880
6b. Výkres organizácie a regulácie územia - Malé Chrašťany	M 1:2 880
7a. Výkres verejnoprospešných stavieb	M 1:2 880
7b. Výkres verejnoprospešných stavieb - Malé Chrašťany	M 1:2 880
8a. Výkres verejného dopravného vybavenia	M 1:2 880
8b. Výkres verejného dopravného vybavenia - Malé Chrašťany	M 1:2 880
9a. Výkres verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie	M 1:2 880
9b. Výkres verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie - Malé Chrašťany	M 1:2 880
10a. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo	M 1:2 880
10b. Výkres verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo - Malé Chrašťany	M 1:2 880
11a. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	M 1:2 880
11b. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely - Malé Chrašťany	M 1:2 880

A 1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE A ÚZEMÍ

OBSTARÁVATEĽ:	Obec - Beladice Starosta: Miroslav Lisý
ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARÁVANIE ÚPD A ÚPP:	Ing. Mgr. Ľudmila Števicová
SPRACOVATEĽ:	NEUTRA – Ing. arch. Peter Mizia, architektonický ateliér, Farská 1, 949 01 Nitra

A 2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

A 2.1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

Posledný platný ÚPN obce Beladice (ďalej len ÚPN) bol spracovaný v roku 2002 a schválený uznesením č.4/2002 obecného zastupiteľstva obce Beladice dňa 22.4.2002. Predchádzajúce Zmeny a doplnky ÚPN obce Beladice č.2 boli schválené uznesením obecného zastupiteľstva pod číslom 1/2010 zo dňa 19.11.2010.

Zmeny a doplnky ÚPN obce Beladice č.3 boli spracované v apríli 2012 a schválené uznesením č.96/2012 Obecného zastupiteľstva obce Beladice dňa 5.9.2012.

Zmeny a doplnky ÚPN obce Beladice č.4 boli spracované v septembri 2014 a schválené dňa 05.11.2014 Číslo uznesenia 65/2014. Číslo VZN, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce:1/2014.

Dôvody na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Beladice:

- pôvodný územný plán sa v mnohých ohľadoch naplnil a už nevyhovuje ďalším súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce;
- zohľadniť a zapracovať do ÚPN obce existenciu strategických dopravných stavieb celoštátneho významu /rýchlostná cesta R1 /;
- Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme;
- je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce;
- zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými, rešpektovaním aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja;
- rešpektovať vlastnícke vzťahy;
- umožniť proporčný rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, výroby, služieb podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu;
- chrániť prírodné hodnoty upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozbormi, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Beladice.

Zadanie je vypracované na základe zmluvy o dielo č. 6/2015, ktorá bola medzi objednávateľom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Beladice a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

Návrh je vypracovaný na základe zmluvy o dielo č. 6/2015, ktorá bola medzi objednávateľom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Beladice a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní (§ 9 odsek 9 zákona

zákona 25/2006 Z.z o verejnom obstarávaní v znení neskorších zmien a doplnkov) , po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

A 2.2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program spracovateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a spádového územia:

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území obce navrhnuť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, kanalizácie a vodovodu);
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy;
- navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnuť chýbajúcu technickú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla;
- v celom riešenom území navrhnuť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;
- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, drobného podnikania – nových pracovných príležitostí;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, prechodného ubytovania;
- obec formovať ako reprezentatívne obytné centrum, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, zvláštnosti a tradície;
- v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Beladice je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude vhodným regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚPN obce bude riešený v súlade s aktuálnym ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

A 3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Posledný platný ÚPN obce Beladice (ďalej len ÚPN) bol spracovaný v roku 2002 a schválený uznesením č.4/2002 obecného zastupiteľstva obce Beladice dňa 22.4.2002. Predchádzajúce Zmeny a doplnky ÚPN obce Beladice č.2 boli schválené uznesením obecného zastupiteľstva pod číslom 1/2010 zo dňa 19.11.2010.

Zmeny a doplnky ÚPN obce Beladice č.3 boli spracované v apríli 2012 a schválené uznesením č.96/2012 Obecného zastupiteľstva obce Beladice dňa 5.9.2012.

Zmeny a doplnky ÚPN obce Beladice č.4 boli spracované v septembri 2014 a schválené dňa 05.11.2014 Číslo uznesenia 65/2014. Číslo VZN, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce:1/2014.

Vzhľadom na skutočnosť, že pôvodný ÚPN bol už niekoľkokrát pozmenený a doplnený v mnohých ohľadoch sa naplnil a už nevyhovuje ďalším súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce je nepostačujúci pre rozhodovanie a regulovanie jednotlivých funkčných zložiek obce. Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie, ktorá zohľadní zmeny, predchádzajúci vývoj obce a bude vyhotovená v digitálnej forme.

A 4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Zadanie je priamym, východiskovým podkladom pre vypracovanie ÚPN obce Beladice . Zadanie bolo schválené uznesením č. 41/2015 na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 26.08.2015 v Beladiciach a predtým prerokované s príslušnými orgánmi územného plánovania a dotknutými inštitúciami. ÚPN obce je spracovaný v súlade s týmto dokumentom.

O tom, ako sa plnia jednotlivé požiadavky zadania podrobnejšie pojednávajú príslušné kapitoly tejto správy. Územný plán rieši v kontexte s celým záujmovým územím rozvojové lokality, ktoré boli schválené v dokumente: Zadanie ÚPN obce Beladice .

Konkrétne sa jedná o nasledujúce funkčné plochy - rozvojové lokality v súlade so schváleným zadáním a ich integráciu a začlenenie do súčasnej sídelnej štruktúry:

Lokality v zastavanom území obce (vnútorné) a mimo zastavaného územia obce (vonkajšie) Beladice:

- 1) HBV za kultúrnym domom;
- 2) Polyfunkčné územie /komerčná vybavenosť, bývanie/;
- 3) IBV lokalita Pod orechmi;
- 4) IBV lokalita Tarajová;
- 5) IBV lokalita Korytá;
- 6) IBV lokalita za čerpacou stanicou;
- 7) IBV lokalita Pri Švecovi;
- 8) IBV Marenčík I.;
- 9) HBV Holec;
- 10) IBV Marenčík II.;
- 11) IBV Vyskoč ;
- 12) IBV ,HBV lokalita Pri Tartufe;
- 13) IBV lokalita Pri Tartufe;
- 14) Komerčná občianska vybavenosť ,dopravná vybavenosť“;
- 15) Aquapark;

B RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B 1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Riešeným územím je priestor piatich katastrálnych území , ohraničený katastrálnou hranicou: k.ú. Beladice, k.ú. Pustý Chotár, k.ú. Veľké Chrašťany, k.ú. Malé Chrašťany a k.ú. Čakýň. Obec je členená na jednotlivé územno –priestorové celky a tie na jednotlivé ulice, ktoré majú svoje pomenovanie. Celková výmera katastrálneho územia je 22408290 m², čo predstavuje 2240,8 ha. Zastavaná plocha obce je 111,9 ha. Obec hraničí s týmito susediacimi katastrálnymi územiami:

- na severe s k.ú. Sľažany a Choča;
- na juhu s k.ú. Malé Chyndice, Čeladice;
- na východe s k.ú. Tesárske Mlyňany, Vieska nad Žitavou;
- na juho- východe s k.ú. Slepčany;
- na západe s k.ú. Kolíňany, Jelenec ;
- na severe s k.ú. Neverice,

V obci žije 1603 obyvateľov (október.2014) a hustota obyvateľov je 71 obyv./km². Z hľadiska morfológicko-genetického typu ide o skupinovú cestný typ obce

Obec patrí do Nitrianskeho samosprávneho kraja, do okresu Zlaté Moravce. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 2 patrí do oblasti západné

Slovensko, NUTS 3 do Nitrianskeho samosprávneho kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Zlaté Moravce.

B 2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29.mája 2012.

Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja na 16. riadnom zasadnutí konanom dňa 20. júla 2015 uznesením č. 111/2015 schválilo „Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1“ ,ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.6 /2015 na 18.riadnom zasadnutí Zastupiteľstva NSK konanom dňa 26.októbra 2015.

Kapitola obsahuje ďalej požiadavky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie, majú záväzný charakter a sú usporiadané podľa jednotlivých uvedených oblastí.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:
 - 1.15.1. nitriansko-pohronskej rozvojovej osi prvého stupňa (Trnava) – Nitra – (Žiar nad Hronom).
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrohistorických regiónov na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
 - 1.16.1. podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrohistorických a urbanisticko - architektonických daností,
 - 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov;
 - 1.16.3. a dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 2.1. Usmerňovať funkčno-priestorový subsystém turizmu a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami a v súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitra a ostatných väčších miest, na každodennú a víkendovú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov širšieho aj cezhraničného turizmu na poznávací a rekreačný turizmus. Podporiť predovšetkým rozvoj tých foriem turizmu, ktoré majú medzinárodný význam - turizmus pri vode na úrovni termálnych kúpalísk až relaxačno-rehabilitačných zariadení, rekreačný turizmus pre pobyt pri vodných plochách (štrkoviskách), vodná turistika a výletné plavby (na Dunaji), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový turizmus a výstavníctvo (Nitra - Agrokomplex), tranzitný turizmus.
- 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jej formy agroturizmu.
- 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach.
- 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území; Týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apály), Levice a Topoľčany, Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vrábľa, Tlmače, Želiezovce.
- 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
- 2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/ mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúrno-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
 - 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
 - 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
 - 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania predovšetkým v suburbanizačných priestoroch centier osídlenia miest Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Šaľa, Nové Zámky a Komárno.

- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov.
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.
- 3.2.3. Vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno - historického potenciálu územia a historického stavebného fondu so zohľadnením miestnych špecifik a využívaním pritom predovšetkým miestnych surovín,
- 3.2.4. Vychádzať pri vytváraní a prevádzke výrobných kapacít z využitia komparatívnych výhod regiónu (poloha, ekonomický potenciál, disponibilné zdroje).

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.2. Rešpektovať a zachovať prírodné, kultúrne a historické dedičstvo vo vinohradníckych oblastiach a vylúčiť urbanistické zásahy na plochách, ktoré predstavujú historicky vytvorenú charakteristickú kultúrnu krajinu v danej oblasti.
- 3.3.3. Zabezpečovať protieróziu ochranu poľnohospodárskej pôdy prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.
- 3.3.5. Zabezpečovať v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.
- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný lesný hospodársky plán, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia,
- 3.3.10. Netriešťať ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
- 4.2.3. Vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

- 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantítu sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
- 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
- 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
- 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie

- 5.1.1. Zohľadniť pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie obmedzenia alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
- 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží - bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
- 5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov,
- 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiám podľa platnej legislatívy, územiám NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.
- 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
- 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.
- 5.2.8. Podporovať aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)

- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

- 5.3.1. Prinavracieť vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami pôvodný charakter krajiny v územiach dotknutých výraznou výstavbou a ťažbou nerastných surovín a území zasiahnutých nepriaznivými vplyvmi z priemyselnej činnosti.
- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrnohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).
- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifčnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
- 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona,

- 6.7.4. Národné kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma s dôrazom na lokality: pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky – Iža, Komárno, Kostolany pod Trábečom, Nitra – hrad, Topoľčianky, Sazdice, Želiezovce a pod.
- 6.7.5. historické technické diela,
- 6.7.6. objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma,
- 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.8. Rešpektovať objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za kultúrne pamiatky, ako aj územia navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny a ochranné pásma.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.
- 6.10. Vytvárať územno – technické podmienky pre odkláňanie tranzitnej dopravy mimo existujúce či navrhované pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.35. Rezervovať koridor pre homogenizáciu ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7.5/60.
- 7.39. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homogenizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.
- 7.40. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

- 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

- 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá,
- 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území,
- 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch,

- 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
- 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhnúť v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity,
- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

- 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom priblížiť sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,
- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem,
- 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia,
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany),
- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možnosti aj s ponechaním manipulačných pásov,
- 8.1.5.10. rezervovať územie pre dobudovanie prívodov vody a vodovodných sietí v sídlach v ochrannom pásme jadrovej elektrárne Mochovce ,dokončenie rozostavaných a projektovaných stavieb, vrátane prepojenia so Stredoslovenskou vodárenskou sústavou v línii Tlmače – (Nová Baňa),
- 8.1.5.20. rezervovať územie pre prívod vody Beladice – Neverice – Ladice – Kostolany pod Trábeňom,

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

- 8.1.6.1. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídel so spoločnou ČOV,
- 8.1.6.2. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu,
- 8.1.6.3. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržiavaním dažďových vôd v území,
- 8.1.6.4. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ.
- 8.1.6.7. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia od 2000 EO do 10 000 EO v časovom horizonte do 31.12.2015 v súlade s plánom verejných kanalizácií.
- 8.1.6.8. zabezpečiť v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových vôd tak , aby bola zabezpečená

- požadovaná miera ochrany recipienta ,opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií,
- 8.1.6.9. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre výstavbu alebo dobudovanie stokových sietí a výstavbu nových ČOV, prípadne rozšírenie, intenzifikáciu alebo obnovu existujúcich ČOV v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (v zmysle prílohy 4.1. Vodného plánu Slovenska):
4. aglomerácia Zlaté Moravce.
- 8.1.6.10. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre splnenie cieľov stanovených do roku 2015 výstavbu kanalizačných systémov a rozšírenie , intenzifikácie alebo obnovy ČOV v aglomeráciách od 2000 do 10 000 EO (v zmysle prílohy 4.1. Vodného plánu Slovenska).
7. aglomerácie v okrese Zlaté Moravce: Topoľčianky – navrhuje sa zmena odvádzania odpadových vôd z tejto aglomerácie na ČOV Zlaté Moravce.

8.2. V oblasti energetiky:

- 8.2.5. rešpektovať existujúce koridory vedení 110kV a navrhované siete v existujúcich či novo navrhovaných koridoroch.
- 8.2.11. rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novonavrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu,
- 8.2.15. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 8.2.16. obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny,
- 8.2.17. podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,

8.3. V oblasti telekomunikácií:

- 8.3.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení,
- 8.3.2. rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov,
- 8.3.3. akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách,
- 8.3.4. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozšírenie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorychlostnou dátovo sieťou,
- 8.3.5. vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkom,
- 8.3.6. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej a mobilnej sieti,

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.19. Homogenizácia ciest prvej triedy na kategóriu C11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu C9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60.

5. V oblasti vodného hospodárstva**5.2. Verejné vodovody**

- 5.2.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou Existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje....)
- 5.2.4. prívody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme jadrovej elektrárne Mochovce,
- 5.2.12. rozšírenie skupinového vodovodu Zlaté Moravce – Vráble,
- 5.2.13. prívod vody Beladice – Neverice - Ladice - Kostol'any pod Tríbečom ,
- 5.3.1. stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií, vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd....),
- 5.3.4. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiární odpadových vôd) v aglomeráciách od 2 do 10 tis. EO:
- k) v okrese Zlaté Moravce: Topolčianky, Tekovské Nemce – Čaradice.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavné stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre a Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku.

Vývoj počtu obyvateľov obce

K základným rozvojovým potenciálom každej obce patrí ľudský potenciál. Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja. Hustota obyvateľov je 71 na km², čím sa nedosahuje celoslovenský priemer 110 obyvateľov na km².

V rámci ukazovateľov bilancie obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov je prezentovaný vnútornými prirodzenými pohybmi – uvedenými v tabuľke 1.

Retrospektívny vývoj obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľstva v obce v rokoch 1869 - 2000 :
(Tabuľka č.1)

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1961	1970	1980	1991	2000
Obyvatelia	855	909	900	905	937	931	1043	1198	1919	1934	1701	1561	1535

Zdroj: Obecný úrad Beladice

Vývoj počtu obyvateľstva v obce v rokoch 2003 - 2014 :
(Tabuľka č.2)

Ukazovateľ	Vývoj obyvateľstva											
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ženy	787	774	772	763	769	782	787	794	800	809	815	820
Muži	745	745	748	741	752	752	745	764	783	788	782	783
Spolu	1532	1519	1520	1504	1521	1534	1532	1558	1583	1597	1597	1603

Zdroj: ŠÚ SR, databázy RegDat a DATAcube

Veková štruktúra obyvateľstva .(Tabuľka č.3)

Počet obyvateľov k 31.12.2012 spolu	1567
Predproduktívny vek (0-14) spolu	242
Produktívny vek (15-59)	1 024
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	301

Národnostné zloženie obyvateľstva

Na základe štatistických údajov sa prezentuje – 97 % podiel obyvateľov hlásiacich sa k slovenskej národnosti (tabuľka č. 4).

(Tabuľka č.4) Národnostné zloženie obyvateľov obce v roku 2011

Národnostné zloženie	Počet obyvateľov	%
Slovenská	1 521	97,07
Maďarská	5	0,33
Česká	1	0,06
Nemecká	1	0,06
Ukrajinská	1	0,06
Moravská	1	0,06
Ruská	1	0,06
Nezistené	35	2,24
Ostatné	1	0,06
Spolu	1 567	100

Zdroj: ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania možno konštatovať, že dominantným vierovyznaním je rímskokatolícke, ku ktorému sa hlási 84,3 % obyvateľstva. Druhým v poradí je obyvateľstvo,

u ktorého sa nezistilo vyznanie a na treťom mieste je obyvateľstvo bez vyznania. Ostatné registrované cirkvi majú veľmi nízke zastúpenie.

(Tabuľka č. 5) Zloženie obyvateľov obce podľa náboženského vyznania v roku 2011

Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%
Rímskokatolícke	1 321	84,3
Gréckokatolícke	1	0,1
Evanjelické augsburského vyznania	10	0,6
Pravoslávne	2	0,1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	3	0,2
Evanjelické	1	0,1
Iné	13	0,8
Bez vyznania	118	7,5
Nezistené	98	6,3
Spolu	1 567	100

Zdroj: ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Bývanie – zhodnotenie súčasného stavu a trendy rozvoja.

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné. Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny.

Úlohou ÚPN obce bude regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

Vývoj počtu obyvateľov má od roku 2010 trvalo stúpajúcu tendenciu. Z hľadiska demografického vývoja doporučujeme aj do budúcnosti vytvoriť dostatočnú rezervu, pretože obec vo svojej histórii preukázala výrazný nárast počtu obyvateľov za relatívne krátke obdobie.

Po realizácii rýchlostnej cesty R1 sa skrátila vzdialenosť s mestom Nitra najväčšia časť prístupného obyvateľstva odchádza za prácou do krajského mesta.

Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje v poslednom období tiež len kladné hodnoty, preto na túto skutočnosť prihliada aj ÚPN obce.

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do miest.

Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s optimistickou alternatívou, teda s nárastom počtu obyvateľov. Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkým z mestských centier /Nitra, Zlaté Moravce/ za zdrojom práce, resp. kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Späťne možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu.

Z hľadiska sektorovej štruktúry ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov, ťažba a dobývanie), sekundárnom (priemyselná výroba, dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu, stavebníctvo) a terciárnom (veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov, doprava a skladovanie, ubytovacie a stravovacie služby, informácie a komunikácia, finančné a poisťovacie činnosti, činnosti v oblasti nehnuteľností, odborné, vedecké a technické testovanie a analýzy, administratívne a podporné služby, verejná správa o obrana; povinné sociálne zabezpečenie, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc, umenie, zábava a rekreácia, ostatné činnosti, činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovar na vlastné použitie, činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení). Dominantné postavenie má terciárny sektor.

(Tabuľka č.6)

Sektor	Primárny	Sekundárny	Teciárny	Bez udania	Spolu
Spolu	39	315	329	47	730
%	5,3	43,2	45,1	6,4	100

Zdroj: ŠÚ, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Základné rozvojové ciele

Stanovené rozvojové plochy bývania podľa pôvodného ÚPN – obce už nie sú aktuálne.

Pri rozvoji obce podľa aktualizovanej dokumentácií pôjde predovšetkým o vytvorenie územných podmienok bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla - IBV;
- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v komplexnej – hromadnej bytovej zástavbe - HBV;
- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt;
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby;

- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí;

Úlohou ÚPN obce je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania.

Návrh ÚPN:

- a) využíva polohový faktora obce, ktorá leží v dotyku s rýchlostnou komunikáciou R1 a zároveň má predpoklad v oblasti poskytovania možnosti pre „bývanie v pokojnom prostredí“ a služieb v primeranej dostupnosti k mestu.
- b) zhodnocuje vnútorné rozvojové rezervy a možnosti pre novú bytovú výstavbu.
- c) navrhuje zariadenia občianskej vybavenosti hlavne v oblasti služieb, obchodu, športu, školstva, kultúry a zdravotníctva.
- d) vytvára predpoklady pre dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizačná sieť, vodovodná sieť, systém odpadového hospodárstva) ako nevyhnutného predpokladu pre ďalší rozvoj obce.

B4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY, DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke patrí do spádového územia okresného mesta: Zlaté Moravce. Administratívne patrí obec do Nitrianskeho kraja okresu Zlaté Moravce. Obec Beladice leží v severnej časti Žitavskej pahorkatiny, v doline potoka Drevenica, na jeho sútoku s Čakýnskym potokom. Jej zemepisné súradnice sú 48°25'38" severnej zemepisnej šírky a 18°25'07" východnej zemepisnej dĺžky. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 170 m n. m. Rozloha katastrálneho územia je 2 241 ha a je zložené zo štyroch častí: Beladice, Malé Chrašťany, Veľké Chrašťany a Pustý Chotár. Súčasná obec Beladice vznikla zlúčením štyroch pôvodne samostatných obcí v roku 1976 (Veľké Chrašťany, Malé Chrašťany, Beladice, Pustý Chotár a Čakýň).

Prvá písomná správa o obci je z roku 1156, kedy sa uvádza pod názvom Belad.

Poloha obce z pohľadu dopravného spojenia je v rámci regiónu veľmi dobrá. Od okresného mesta je vzdialená 10 km. Najbližšia železničná zastávka je vzdialená približne 6 km a nachádza sa v obci Tesárske Mlyňany. Obec má veľmi dobré napojenie na hlavný dopravný koridor – rýchlostnú cestu R1 a cestu I. triedy E571, ktoré sú napojené na jej zastavané územie. Od centier ekonomického rozvoja regionálneho, národného a medzinárodného významu je vzdialená nasledovne:

- Nitra 19 km,
- Banská Bystrica 100 km,
- Bratislava 115 km,

Obec na území Požitavského regiónu spolupracuje s ostatnými obcami. Je členom týchto združení:

- Združenie Podtribeckých obcí
- Požitavské regionálne združenie miest a obcí pri ZMOS;
- Mikroregión TRIBEČSKO – verejno súkromné partnerstvo

B5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Úvod :

Funkčno-priestorovú kostru sídelného útvaru možno prirovnať k živému organizmu, ktorého zdravie priamo závisí od fungovania jeho jednotlivých orgánov. Jednotlivé orgány musia v prípade sídla byť vhodne umiestnené a nadimenzované tak, aby mohli byť uspokojené ich funkčné nároky.

Grafické znázornenie funkčno-priestorovej kostry je na výkrese VOR, kde sú znázornené funkčné centrá sídla, väzby medzi nimi (dopravné línie), ďalej jednotlivé zóny (obytná, výrobná, rekreačná).

Hlavnou kompozičnou osou je Hlavná ulica, sekundárnou osou je Čeladická ulica. Na týchto osiach sa nachádza prevažná väčšina ťažiskových uzlov sídla.

V návrhovom období je potrebné plánovito formovať hlavnú kompozičnú os sídla, ktorou je Hlavná ulica. Preto je logické, že bude nositeľkou najdôležitejších funkcií. Zároveň v jej centrálnej časti v zastavanom území je potrebné jednoznačne formovať centrum obce ako :

- administratívno-správne,
- historicko-kultúrne,
- vybavenostné.

Súčasnú centrum chápať ako stavebnú štruktúru, ktorá sa obklopuje Hlavnú ulicu od Beladického parku až po kríženie Hlavnej ul. s potokom Čakýň.

Centrálny sídelný priestor je dominantný prítomnosťou vybavenostných funkcií, ostatná časť sídla je typická prevahou bývania a doplnkových funkcií. Juhozápadná časť zastavaného územia obsahuje priemyselnú zónu, ktorá má priamy vplyv aj na vývoj samotného sídla (zamestnanosť – stavebná aktivita obyvateľstva a pod.).

Na základe analýzy funkčno-priestorovej koncepcie obce sú evidentné tieto základné problémové okruhy :

potvrdenie a formovanie základnej funkčno-priestorovej kostry mesta,
odklonenie tranzitnej dopravy čo najďalej od hranice zastavaného územia,
vytypovanie a riešenie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania, výrobnopodnikateľských aktivít, rekreácie a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Ciele a Intervenčné kroky :

- organizáciu a regulovanie štrukturálnej prestavby centra zabezpečovať v súlade s AUŠ – Centrum

(K) v rámci ÚPN-SÚ definovať funkčno-priestorové riešenie celkovej koncepcie rozvoja sídla k návrhovému obdobiu, ako aj návod k priestorového riešenia v ponávrhovom období, dlhodobý zámer územného rozvoja,

Nové ulice formovať v zmysle optimálnej šírky bez dopravných závad, t.j. musia byť prejazdne a spĺňať všetky kritériá, rozvoj inžinierskych sietí, odstavné plochy, účinná prepravná šírka,

v rámci uličných priestorov riešiť aj koridor pre peší pohyb,

riešiť peší pohyb zvlášť medzi oboma najdôležitejšími referenčnými uzlami.

Pre zabezpečenie optimálneho rozvoja jednotlivých častí sídla vytvoriť regulačné podklady (napr. vo forme spracovania urbanisticko-architektonických štúdií, zostavovacích štúdií a pod.) a vytvárať predpoklady pre realizačné zámery.

- formovať sídlo ako kompaktný celok v rámci zastavaného územia s prirodzenou gradáciou k centru.

z hľadiska územno-technického riešiť a organizovať systém nových RD tak, aby bolo možné uspokojiť jednak žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, jednak žiadateľov z okolia; dôležité je vytvoriť územnú rezervu pre IBV z titulu nepredvídateľných demografických tendencií (migrácia za prac. príležitosťami).

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry výstavba rodinných domov. Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovie). Zdravotný stav objektov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny.

Úlohou ÚPN obce je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

- je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces hlavne v časti Malé Chrašťany, kde bol monitorovaný najhorší stav objektov rodinných domov.

Výtvarno-kompozičná analýza „interiéru“ obce sa sústreďí predovšetkým na hlavnú kompozičnú os sídelného útvaru a priestory s mimoriadne vysokou intenzitou sociálnej komunikatívnosti. Z tohto pohľadu je nedoriešený vstup do obce, ktorý by mal symbolicky vytvárať „vstupnú bránu“ sídla. Priestor obklopujúci obe cesty tretej triedy však takéto hodnoty nemá, preto je dôležité hlavný vstup do sídla doriešiť architektonicky, výtvarne, využiť pri tom charakteristickú symboliku obce a prispôbiť tomu aj bezpečné dopravné riešenie.

Hlavná ulica, ktorá je súčasťou hlavnej kompozičnej osi obce, je lemovaná zariadeniami obchodu a služieb. Napriek tomu, že je na nej zvýšený pohyb chodcov, jej priestorové usporiadanie je v súčasnosti nevyhovujúce.

Dôležité je zabezpečiť skompaktnenie obce, ktorá mala nepriaznivú lineárnu tendenciu vývoja. Je potrebné :

- identifikovať ťažisko osídlenia, presvedčivo ho doformovať a regulačne usmerniť jeho úlohu a možnosti;
- doplniť chýbajúcu občiansku vybavenosť v ťažisku a technickú infraštruktúru;
- v katastrálnom území je dôležité vytvorenie sprievodnej zelene pozdĺž poľných ciest a vodných tokov (protierózne opatrenia), v stresových polohách riešiť vhodnú zeleň – ekostabilizačnú.

Nový návrh urbanistickej koncepcie sa predovšetkým riadi Základnou kompozičnou kostrou sídla, ktorú tvoria jednotlivé kompozičné osi a referenčné uzly, ktoré sú tiež kategorizované podľa stupňa dôležitosti. (viď výkres VOR) Táto kostra je východiskom pre všetky ďalšie predovšetkým investičné rozhodnutia.

Kompozícia sídla potvrdzuje polohu centra obce v teritóriu hlavného referenčného uzla, ktorý sa nachádza na hlavnej kompozičnej osi .

V návrhovej časti územného plánu rešpektovať kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu kompozičných osí a referenčného uzla. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizovať umiestnenie vyšších funkcií. Uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce. Novú výstavbu odporúčame limitovať jednoposchodovými stavbami s využitím podkrovia a v kompozične opodstatnených polohách výnimočne povoliť stavbu o jedno podlažie vyššie s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov. Snažiť sa o návrat tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýraznia špecifický charakter obce. Pri rozvoji obce rešpektovať pamiatkovo hodnotné objekty a ich záujmový priestor.

Dominantou obce je kostol a kaštieľ Sídelná štruktúra je pomerne kompaktná a vytvára organický celok. V návrhu je potrebné chrániť historickú parcelačnú štruktúru obce.

Celková výmera katastrálneho územia: 22 408 290 m²

Celková výmera katastrálneho územia: 22 408 290 m². Túto plochu delíme na :

- poľnohospodársku pôdu : 20 311 948 m².

- nepoľnohospodársku pôdu: 2 096 342 m².

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy (m2):

Orná pôda	18 954 482
Vinica	137 202
Záhrady	756 600
Ovocné sady	20 474
Trvalo trávnaté porasty	443 190

Štruktúra nepoľnohospodárskej pôdy (m2):

Lesný pozemok	64 990
Vodná plocha	221 145
Zastavaná plocha	1 119 036
Ostatná plocha	691 171

(Zdroj: katasterportal.sk)

B6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Z dôvodov podrobnejšej charakteristiky sídla sa územie rozdelilo na jednotlivé územno-priestorové celky (ÚPC) pre ktoré sú navrhnuté podrobné regulačné opatrenia. Z organizačného hľadiska tak je možná detailnejšia regulácia a riadenie územného rozvoja. Toto členenie zároveň sleduje funkčnú náplň územia a hmotovo - priestorové pomery.

Z hľadiska urbanistického boli vyčlenené zóny intenzívneho záujmu. Sú to základné rozvojové lokality, ktoré boli schválené v Zadaní.

Konkrétne sa jedná o nasledujúce regulačné, územnopriestorové celky:

ÚPC - A

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Ide o časť obce v kú. Pustý chotár ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipovaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 337956 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,14$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,28$

Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia-IBV
maximálne 3 NP vrátane podkrovia-HBV

ÚPC – A1

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Územie nadmerných záhrad v časti Beladice;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 51766 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,4$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – A2

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Poľnohospodársky obrábaná lokalita za hranicou zastaveného územia obce

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a objektov TI;
- rešpektovať ochranné pásmo pohrebiska, objektov a línii TI;

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky, ktoré sú v súlade s obytnou funkciou;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošipaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 3 237 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC - B

**prevládajúce funkčné využitie: OV komerčného charakteru, NKP - anglický
voľnokrajínarský park**

Východiská : Územie s chráneným anglickým voľnokrajinárskym parkom a kaštieľom Pustý Chotár – Parkhotel Tartuf

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:
- hotel, kultúrne podujatia;

Nepripustné podmienky využitia územia:
- akýkoľvek iní než prípustný spôsob využitia;

Intervenčné kroky : Plocha: 73384 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,06$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,18$
Podlažnosť: maximálne 3 NP vrátane podkrovia

ÚPC – C **prevládajúce funkčné využitie: Pohrebisko**

Východiská : Obecné pohrebisko v časti Pustý Chotár

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:
- obecné pohrebisko;
- vyhradená zeleň;
- spevnené plochy a realizácia záchytného parkoviska;

Nepripustné podmienky využitia územia:
- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 5798 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,02$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,04$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia - dom smútku

ÚPC - D **prevládajúce funkčné využitie: Výroba a podnikanie**

Východiská : Výrobnno-podnikateľská zóna v kú. Beladice;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:
- drobný priemysel;
- výroba a podnikanie;
- zber kovového odpadu;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku Drevenica;

Nepripustné podmienky využitia územia:
- trvalé bývanie, rekreácia;

Intervenčné kroky : Plocha: 36581 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,30$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,90$
Podlažnosť: maximálne 3 NP vrátane podkrovia

ÚPC – E **prevládajúce funkčné využitie: IBV, OV komerčného charakteru**

Východiská : Ide o obytné územie - ulice Dlhá, Višňová, Nitrianska v kú. Beladice

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- v území poškodeným hlukom z dopravy na ceste 1/65 požadovať opatrenia na zmiernenie negatívnych dôsledkov z dopravy

Podmienečne prípustné podmienky využitia územia:

- služby a drobné prevádzky;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytky ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 228455 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
 Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – E1

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : IBV pri potoku Drevenica v kú. Beladice

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať realizáciu novej IBV
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku Drevenica

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov ošípaných a dobytky;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 1384 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,13$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,26$
 Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – E2

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Voľné disponibilné rozvojové územie v kú. Pustý Chotár

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať realizáciu novej IBV
- realizácia miestnych komunikácií a TI
- rešpektovať ochranné pásmo plynárenských zariadení

- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku Drevenica

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov ošípaných a dobytká;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 24953 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
 Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC - F

prevládajúce funkčné využitie: OV nekomerčného charakteru, NKP - anglický voľnokrajínarský park

Východiská : Areál tvorí kaštieľ Beladice s príslušným parkom, areál stredného poľnohospodárskeho učilišťa Beladice

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- obnova chráneného parku a pamiatkových objektov;
- rekonštrukcia školského areálu;
- rekonštrukcie jestvujúcich RD v ul. Parková;
- kabelizácia vzdušných elektrických rozvodov 22 kV vedenia;
- realizácia objektov TI;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- priemysel;

Intervenčné kroky : Plocha: 131984 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,2$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,6$
 Podlažnosť: maximálne 3 NP vrátane podkrovia.
 Okrem NKP Beladický park

ÚPC – G

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Ide o časť obce v k.ú. Veľké Chrašťany v dotyku s centrálnou časťou obce

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom predovšetkým v oblasti hlavného referenčného uzla
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;
- realizácia novej IBV;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- služby a drobné prevádzky;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytká ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 123929 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia pre IBV
maximálne 3 NP vrátane podkrovia - HBV

ÚPC – G1

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Voľné disponibilné rozvojové územie v ulici Zlatomoravecká;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať realizáciu IBV;
- realizácia miestnych komunikácií a TI;
- v území poškodeným hlukom z dopravy na ceste 1/65 požadovať opatrenia na zmiernenie negatívnych dôsledkov z dopravy;
- rešpektovať ochranné pásmo cesty I. triedy;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov ošípaných a dobytká;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 42 491 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – H

prevládajúce funkčné využitie: komerčná a nekomerčná OV, HBV

Východiská : Centrálna časť obce

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia historického kaštieľa;
- rekonštrukcia obecného úradu a kultúrnemu domu;
- HBV - hromadná bytová výstavba za kultúrnym domom;
- komerčná a občianska vybavenosť;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- areál zberu druhotných surovín. Po zahájení realizácie HBV presun zberového dvora do výhodnejšej polohy (ÚPC I);

Nepřípustné podmínky využití území:

- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov ošípaných a dobytka;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 26283 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,45$
Podlažnosť: maximálne 3 NP

ÚPC - I

prevládajúce funkčné využitie: Poľnohospodárska výroba

Východiská : Územie poľnohospodárskeho podniku (Veľké Chrašťany)

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rozvoj výroby a podnikania;
- poľnohospodárske služby;
- poľnohospodárska výroba;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- správcovské bývanie;

Nepřípustné podmínky využití území:

- trvalé bývanie, rekreácia;

Intervenčné kroky : Plocha: 76022 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – J

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Ide o centrálnu časť obce v kú Veľké Chrašťany

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rešpektovať pásмо vodného toku;
- rešpektovať ochranné pásмо pohrebiska;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia objektov v centrálnej časti obce, ktoré sa nachádzajú v hlavnom referenčnom uzle;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;

Nepřípustné podmínky využití území:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytka ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 113 690 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – K
prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Ide o časť obce v kú Veľké Chrašťaňany

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rešpektovať pásмо vodného toku;
- rešpektovať ochranné pásмо pohrebiska;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- služby a drobné prevádzky;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- výrobné, priemyselné aktivity, chov ošípaných a dobytká ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 249185 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – K1
prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : IBV za hranicou zastavaného územia obce.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity;
- chov ošípaných a dobytká;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov;
- chovné stanice psov a zvieracie hotely;

Intervenčné kroky : Plocha: 1601 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,15$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – L

prevládajúce funkčné využitie: Pohrebisko

Východiská : Obecné pohrebisko v miestnej časti Veľké Chrašťaňany

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- obecné pohrebisko
- vyhradená zeleň
- spevnené plochy a realizácia záchytného parkoviska

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné

Intervenčné kroky : Plocha: 11805 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,02$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,04$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – M

prevládajúce funkčné využitie: Výroba a podnikanie

Východiská : Areál výroby a podnikania

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku
- výroba a podnikanie
- drobný priemysel
- skladové hospodárstvo

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- správcovské bývanie

Neprípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie

Intervenčné kroky : Plocha: 10968 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – N

prevládajúce funkčné využitie: Šport

Východiská : Jestvujúci obecný športový areál

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku
- rekonštrukcia a udržiavacie práce na súčasnom športovom areály
- realizácia hracích plôch pre doplnkové športy
- sociálno-prevádzková budova

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- správcovské bývanie

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné

Intervenčné kroky : Plocha: 9211 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,08$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,16$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – O

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Ide o obytné územie, ktoré tvorí staršia zástavba nízkej kvality v lokalite Perov

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu tejto časti obce;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- služby a drobné prevádzky

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výroba a podnikanie, ktoré je v rozpore s funkciou bývania;
- divoké skládky odpadu;

Intervenčné kroky : Plocha: 12927 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,08$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,16$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – P

prevládajúce funkčné využitie: Pohrebisko

Východiská : Obecné pohrebisko v časti Malé Chrašťany

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- obecné pohrebisko;
- vyhradená zeleň;
- spevnené plochy a realizácia záchytného parkoviska;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 5207 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,02$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,04$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia – dom smútku

ÚPC – R

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : Ide o obytné územie, ktoré tvorí staršia zástavba rôzneho veku a kvality v miestnej časti Malé Chrašťany.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania a vybavenosti ;
- dostavba prelúk rodinnými domami;
- rekonštrukcie poškodených rodinných domov;
- podporovať snahy o zachovanie pôvodnej parcelácie a tým aj vidieckeho koloritu centrálnej časti obce;
- obmedziť zlučovanie parciel v tejto časti;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- služby a drobné prevádzky

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výroba a podnikanie, ktoré je v rozpore s funkciou bývania

Intervenčné kroky : Plocha: 134355 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,12$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,24$
 Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – S

prevládajúce funkčné využitie: Poľnohospodárska výroba

Východiská : Areál bývalého PD – Dvor Malé Chrašťany

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rozvoj výroby a podnikania;
- poľnohospodárske služby;
-

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- bývanie, rekreácia;

Intervenčné kroky : Plocha: 40129 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
 Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – W1

prevládajúce funkčné využitie: Technická infraštruktúra

Východiská : Areál terminálu R1

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- záchytné parkovisko;
- dopravné služby a dopravné zariadenia – čs-PHM;
- realizácia komunikácií a objektov TI;
- realizácia autoumyvárky;
- realizácia motorestu a komerčnej občianskej vybavenosti;
- budovanie nových spevnených plôch ,komunikácií a potrebnej technickej infraštruktúry;

- realizácia špeciálnej ochrannej zelene a súboru ochranných opatrení na eliminovanie nepriaznivých vplyvov z dopravy ;
- realizácia novej TS a 22kV elektrickej prípojky;
- realizácia vlastného vodného zdroja pre účel zásobovania areálu vodou;
- realizácia areálovej kanalizácie s vyústením do vlastnej ČOV;
- rešpektovať biokoridor miestneho významu -Gačov;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné

Intervenčné kroky : Plocha: 15942 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,25$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,75$
Doporučená podlažnosť = 3 NP

ÚPC – W2

prevládajúce funkčné využitie: OV komerčného charakteru, Šport a rekreácia

Východiská : Lokalita Gačov

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia športovo-rekreačného areálu;
- realizácia areálu vodných športov –Aquapark;
- komerčná občianska vybavenosť;
- realizácia komunikácií a potrebných objektov TI;
- správcovské bývanie;
- rešpektovať ochranné pásmo rýchlostnej cesty R1;
- realizácia hydrotermálneho zdroja;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- bývanie;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 76413 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,60$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 2,4$
Podlažnosť: maximálne 4 NP

ÚPC – W3

prevládajúce funkčné využitie: Poľnohospodárska výroba

Východiská : Bývalý poľnohospodársky areál Világoš

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- poľnohospodárska výroba;
- vinohradníctvo, ovocinárstvo;
- poľnohospodárske služby;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- správcovské bývanie;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 33 424 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,10$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,20$
Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

ÚPC – W4

prevládajúce funkčné využitie: Pohrebisko

Východiská : Areál obecného pohrebiska v k.ú. Beladice

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- obecné pohrebisko;
- vyhradená zeleň;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné

Intervenčné kroky : Plocha: 10736 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,02$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,04$
Podlažnosť: maximálne 2NP vrátane podkrovia -dom smútku

ÚPC – W5

prevládajúce funkčné využitie: Výroba a podnikanie

Východiská : Areál obaľovačky – výroba betónových zmesí

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- výroba betónových zmesí;
- skladovanie stavebného materiálu;
- výroba asfaltov;
- realizácia objektov TI;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné

Intervenčné kroky : Plocha: 41943 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZÚ} = 0,20$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – W6

prevládajúce funkčné využitie: IBV

Východiská : IBV pri potoku Čakýň v k.ú. Čakýň

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku Čakýň;
- agroturistika, rodinná farma;

Podmienečne prípustný spôsob využitia:

- chovné stanice psov a zvierací hotel;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity;
- veľkochov ošípaných a dobytky;

Intervenčné kroky : Plocha: 11 110 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $K_{ZU} = 0,15$
 Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,30$
 Podlažnosť: maximálne 2 NP vrátane podkrovia

B7 BÝVANIE – NÁVRH RIEŠENIA**Domový a bytový fond**

Z hľadiska bytového fondu je zjavné, že prevažná časť súčasného bytového fondu je určená na rekonštrukciu a 1% na asanáciu. Najväčšia skupina objektov na rekonštrukciu je v časti Malé Chrašťany. Nové objekty prevažujú v okrajových polohách.

Okrem trvale obývaných objektov sa v obci vyskytujú aj rekreačné a sezónne obývané domy. Nový územný plán do budúcnosti regulačne usmerňuje výšku stavieb určených na bývanie. Doporučujeme realizovať 2.N.P. vrátane podkrovia, V centre obce ÚPC J ale objekty neobmedziť tvarovo, pretože aj dlhé pôdorysy sú pre Beladice prirodzené a na vidiek vhodné. Dôležitým regulatívom je stavebná čiara, povolená maximálna výška stavieb v jednotlivých územno - priestorových celkoch a koeficient zastavania regulačného celku.

Pri novej výstavbe rešpektovať ochranné pásma : pohrebiska, vodného toku, objektov technickej infraštruktúry.

Aj napriek obdobiam stagnácie má počet obyvateľov z dlhodobého hľadiska stúpajúcu tendenciu je preto potrebné riešiť kvantitatívny aj kvalitatívny rozvoj bývania.

Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty. ÚPN obce na túto skutočnosť prihliada.

Základné rozvojové ciele:

Obec má typicky vidiecky charakter, ale pretrvávajú záujem aj o vyššie formy bytovej výstavby - HBV.

Pri ďalšom vývoji a rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie územno-priestorových podmienok pre realizáciu individuálnych foriem bývania:

- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastné bývanie,
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí.

Úlohou ÚPN obce je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Eliminovať nežiaduce, prevažne nepôvodné implantované cudzie formy objektov a výstrednú farebnosť fasád. Zamedziť urbanizáciu spoločných dvorov.

Podrobná regulácia funkčných plôch bývania je obsahom grafickej prílohy – /výkresy č.5a,5b a č.6,6b/ .

Bytový fond - návrh

- je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces hlavne v časti Malé Chrašťany, kde bol monitorovaný najhorší stav objektov rodinných domov. .
- dobudovanie novej sústredenej IBV na juhozápadnom, západnom, severovýchodnom a východnom obvode obce.
- vybudovanie novej HBV v ÚPC H.

Rozvoj bývania je lokalizovaný v nasledujúcich polohách :

- rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV a realizácia nových objektov na voľných prielukách;
- rozvoj IBV na vnútorných a vonkajších rozvojových lokalitách ÚPC A1,A2,E2, E3, F1,G1;

V sumáre možno konštatovať, že nový územný plán pripravil v rámci rozvoja bytovej výstavby predpoklady a dostatočné možnosti realizácie pre HBV-6 BJ, IBV-311 rodinných domov (RD), služby a drobné prevádzky.

Skutočná potreba pozemkov pre výstavbu RD a polyfunkčných obytných domov bude závislá od ekonomických možností a schopností obyvateľstva. ÚPN predkladá celkový návrh potenciálnych možností územia pre zámer bývania.

V prvom rade je potrebné využiť stavebné medzery a vnútornú rezervu sídla, ak je vyčerpaná je možné využiť aj rezervy za súčasnou hranicou zastavaného územia (k1.1.1990).

Výškové zónovanie zástavby je obsahom výkresu organizácie a regulácie územia. Je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces jestvujúcej štruktúry rodinných domov, ktoré sa nachádzajú na Hlavnej ul. a lokálne aj v iných uliciach. Vhodné je zachovávať tradičnú parceláciu, ktorá zabezpečuje kompaktnosť zástavby. Táto štruktúra sa hodí na viacfunkčné využitie, t.j. bývanie na podlaží a v zadnej časti a vybavenosť na prízemí v kontakte s námestím.

- ak je uličný priestor ohraničený opločením ,toto nesmie byť vyššie ako 1,8m .Ak sa jedná o plné (betónové ,murované alebo iné nepriehľadné oploenie) jeho výška môže byť najviac 1,6m nad príľahlým terénom . Tento typ plného nepriehľadného oploenia povolovať len výnimočne keď si to vyžaduje situácia.

Podporovať oploenie priehľadné pletivové, alebo oploenie živým plotom resp. ich vzájomnú kombináciu. Toto regulačné opatrenie sa vzťahuje na všetky územnopriestorové celky.

- Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

B8 OBČIANSKE VYBAVENIE – SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA – NÁVRH RIEŠENIA

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Rozvoj občianskej vybavenosti

Riešiť optimálnu štruktúru kompletizácie základnej a vyššej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju turisticko-rekreačnej prevádzky obce a katastrálneho územia pre návrhové obdobie.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou a vyššou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb umiestniť v centrálnom priestore obce formou kompletizácie, resp. skvalitnenia súčasného vybavenia. K tomu využiť disponibilné objekty na atraktívne zariadenia občianskej vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie zariadenia, občerstvenie, a pod.

- Ďalšiu občiansku vybavenosť obce riešiť s využitím vhodných objektov a priestorov v rámci súčasnej uličnej zástavby obce a v rámci plánovaných nových súborov bývania v optimálnej spádovej dostupnosti, predovšetkým využiť koridor Hlavnej ulice.

Z hľadiska dlhodobej rozvojovej prevádzky obce je vo vzťahu k navrhovanému rozvoju funkcie bývania a sledovanému rastu demografického počtu mladých obyvateľov v obci potrebné riešiť v ÚPN obce územné podmienky. V rozvojovom programe obce treba očakávať demografický vývoj rastu počtu obyvateľov a tým aj väčší počet mladých rodín so školopovinnými žiakmi. Podľa toho bude potrebné riešiť:

- dobudovanie školského športoviska a rezervovať jeho rozvojové plochy;

Kultúra a osвета

Kultúrne zariadenia v obci sú svetského a cirkevného charakteru. Strediskom kultúrnej infraštruktúry svetského charakteru je kultúrny dom s hlavnou sálou, ktorej kapacita je 100 osôb. Kultúrny dom sa využíva na organizovanie rôznych kultúrno – spoločenských podujatí. V obci fungujú aj dve obecné knižnice a Park hotel Tartuf ,ktorý organizuje aj kultúrne podujatia.

Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov.

V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na revitalizáciu, zachovanie, obnovu a sprístupnenie ďalších kultúrno-historických objektov v obci .

Školstvo a výchova

V obci Beladice sa nachádza materská škola a v časti Veľké Chrašťany je umiestnená základná škola s materskou školou, čím sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie a udržanie školského systému v obci a bezpečnú dochádzku detí do školských zariadení.

V obci (v časti Veľké Chrašťany) sa nachádza základná deväťročná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2013/2014 navštevovalo školu 99 žiakov. Škola je v zlom stavebno-technickom stave. V ÚPN navrhujeme základnú školu zrekonštruovať. V areáli školy sa nachádza ihrisko. V škole chýba telocvičňa, ale v súčasnosti je na ňu vypracovaný projekt. Škola má právnu subjektivitu. Pracuje tu 18 zamestnancov, z toho 12 pedagogických a 6 nepedagogických. V rámci školy funguje i školský klub, ktorý navštevuje 25 detí. Susedná materská škola je zrekonštruovaná. Materská škola v obci Beladice je v dobrom stavebno-technickom stave.

Z hľadiska dlhodobej rozvojovej prevádzky obce je vo vzťahu k navrhovanému rozvoju funkcie bývania a sledovanému rastu demografického počtu mladých obyvateľov v obci potrebné riešiť v ÚPN obce územné podmienky. V rozvojovom programe obce treba očakávať demografický vývoj rastu počtu obyvateľov a tým aj väčší počet mladých rodín so školopovinnými žiakmi. Podľa toho súčasný prevádzkový stav Základnej školy si bude vyžadovať riešiť:

- organizačné podmienky pre revitalizáciu a skvalitnenie budovy a areálu základnej školy;
- vybudovanie telocvične;
- plošné rozšírenie športového areálu.

Šport a telesná výchova

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

V ÚPN bude potrebné riešiť podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa rekreačnú funkciu obce.

K tomu je potrebné riešiť skvalitnenie prevádzkového vybavenia športového areálu s potrebou ďalších ihrísk pre loptové hry, rozšírenie ponuky atraktívnych aktivít pre mládež, obyvateľov a aj rekreačnú návštevnosť obce.

Rozvojovým cieľom bude tiež riešiť športovú vybavenosť v rámci areálu základnej školy. Je potrebné vytvoriť predpoklady pre lokalizáciu novej budovy telocvične.

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie - Pešia turistika, cykloturistika, atď.

Zdravotníctvo

Dostupnosť zdravotnej starostlivosti má vplyv na kvalitu života v obci. V obci sa nachádza zdravotné stredisko, v ktorom je ambulancia praktického lekára, ambulancia pre deti a dorast, ako aj lekáreň. V roku 2010 bola budova strediska čiastočne zrekonštruovaná (výmena okien a strechy). Ostatnú zdravotnú starostlivosť pre občanov zabezpečujú praktickí lekári najmä v Zlatých Moravciach a časť obyvateľov vyhľadáva túto starostlivosť v Nitre. Lôžkovú a špecializovanú starostlivosť zabezpečujú nemocnice v Zlatých Moravciach a Nitre. V akútnych prípadoch zasahuje rýchla zdravotná služba, ktorá sídli v obci.

Cieľom riešenia ÚPN bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov.

Vývojovo je potrebné s nárastom nových obyvateľov obce počítať so zriadením aj súkromných ambulancií v rámci rozvoja viacfunkčného využitia rodinného bývania. Uprednostňované budú polohy v centrálnej časti obce v rámci primárneho referenčného uzla.

Sociálna starostlivosť

Riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generačne starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.

Zhodnotiť možnosť riešenia komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod.

- uvažovaná rozvojová plocha pre centrum seniorov (vytvorenie novej budovy resp. rekonštrukcia disponibilných objektov v rámci primárneho referenčného uzla).

Je potrebné podporovať rozvoj sociálnej infraštruktúry v oblasti centra.

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby Základná občianska vybavenosť sa nachádza v jednotlivých častiach obce. Maloobchodnú sieť tvoria štyri predajne potravín, ktoré sú postačujúce pre uspokojenie dopytu obyvateľov po základných druhoch tovaru. Svoje služby v obci poskytujú mimo iných i tri pohostinstvá, rýchle občerstvenie a cukráreň.

Dominantné postavenie v obci, z hľadiska poskytovania služieb v oblasti hoteliérstva, má zariadenie Parkhotel Tartuf. Poskytuje služby v oblasti ubytovania, wellness, je miestom kultúrnych a spoločenských podujatí. V obci fungujú i predajne nepotravinového tovaru (textil, predajňa súčiastok) a prevádzky služieb - kaderníctvo a oprava motorových vozidiel. V obci sa nachádza i čerpacia stanica pohonných hmôt.

V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Rozvoj ďalšieho obchodného vybavenia bude ovplyvnený predovšetkým požiadavkami obyvateľov na rozvoj komplexnej vybavenosti a tiež politikou veľkých obchodných spoločností a ich umiestňovaní sa na miestnom trhu. Z toho dôvodu je potrebné vytvoriť územnú rezervu pre intenzívne komerčné funkcie v oblasti centra. Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ, vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci.

Verejné stravovanie

Vzhľadom na predpokladanú zvýšenú požiadavku stravovacích zariadení navrhujeme realizovať stravovacie vybavenie obce a program jeho kompletizácie podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

Verejná správa a administratíva

Súčasný stav vybavenia a prevádzkových priestorov verejnej správy a administratívy je uspokojivý a je potrebné ho udržať a skvalitňovať.

B9 VÝROBA A SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO – NÁVRH RIEŠENIA**Priemyselná výroba a skladové hospodárstvo**

V rámci návrhovej časti ÚPN obce došlo k územnému vymedzeniu rozvojových plôch pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov k obytnej zástavbe s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby.

Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny a tiež krajinnou - ekologickej hodnoty širšieho priestoru.

- V rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť v navrhovanej výrobnéj zóne ÚPC I komerčnú linku kompostárne biologického odpadu - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce. Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci.
- Zhodnotiť návrh rozvojových plôch podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie výroby.
- Pri transformácii poľnohospodárskych areálov povoľovať také činnosti, ktoré nebudú negatívne ovplyvňovať obytnú časť obce hlukom, prašnosťou, zápachom a pod.
- Najvýznamnejšími zamestnávateľmi na území obce sú :

- AGROKLAS, s.r.o, JIPO – Puhák, Ekostavby – Jozef Vyskoč, Hydriflex Slovakia, Ma P plus, s.r.o.

Poľnohospodárska výroba

Najväčším poľnohospodárskym podnikom v riešenom území je AGROKLAS spol.s.r.o.

Pri obhospodarovaní ornej pôdy rešpektovať navrhované a súčasné prvky ÚSES a sústavu krajinnú - ekologických opatrení.

- A. na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy):
- a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
 - b) vrstevnicová agrotechnika,
 - c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
 - d) mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
 - e) bezorbová agrotechnika,
 - f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
 - g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- B. uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PP (o veľkosti cca 50-60 ha), jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacero možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine,

Lesné hospodárstvo

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.

V rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajiny tvorby s tvorbou ucelených lesíkov .

V zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch pri využívaní lesných pozemkov na iné účely ako na plnenie funkcií lesov sa chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch (§ 13) a v lesoch osobitného určenia (§ 14).

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy,
- lesy osobitného určenia,
- hospodárske lesy.

Lesný porast Malé Chrašťany je zaradený do kategórie hospodársky les. Hospodárske lesy sú lesy, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia a ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov.

Povinnosti pri ochrane lesa sú zakotvené v § 28 zákona o lesoch.

Záver:

Návrh ÚPN obce Beladice vytvára predpoklady pre rozvoj

- a) malého a stredného podnikania;*
- b) zachovanie a rozvoj ovocinársko – vinohradníckej tradície – lokalita Világoš;*
- c) kompaktnej priemyselnej zóny Beladice(ÚPC D);*
- d) a transformáciu bývalého PD dvor Malé Chrašťany na moderné a prosperujúce firmy;*

B10 REKREÁCIA - NÁVRH RIEŠENIA

Obec a príslušné prírodné prostredie vytvára priaznivé podmienky pre rozvoj rekreačno-športových a turistických aktivít a rozvoj cestovného ruchu.

Vidiecky turizmus

Podporovať tradičný chov koní, predovšetkým pracovných, ťažných plemien a v nadväznosti na to budovanie agroturistických zariadení. Rozvíjať agroturistiku na báze dvorov SHR.

Každodenná krátkodobá rekreácia a šport

Predovšetkým v obecnom športovom areáli /ÚPC N/.

- športovoherné a voľnočasové aktivity, cyklošport, fitness, futbal;
- rozvoj areálu aquapark Beladice v lokalite Gačov;

Záhradkárstvo - ovocinárstvo , vinohradníctvo, včelárstvo

Je tiež forma relaxácie, pre ktorú ÚPN obce vytvoril predpoklady. Lokalita Világoš - ÚPC W3.

Cestovný ruch

Je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Obec Beladice má potenciál pre rozvoj: letnej rekreácie, pešej turistiky, cykloturistiky, poľovníctva, ktorým vytvára vhodné podmienky časť pohoria Tribeč, do ktorého administratívne územie obce zasahuje.

V okolí obce sú najvýznamnejšími turistickými cieľmi:

Zámok Topoľčianky;

Hrad Hrušov;

Zubria zvernica- jedinečná zubria obora, v ktorej žije zubor európsky. Tento priestor patrí medzi chránené územia, ako chránená študijná plocha od roku 1964. Po obvode zubrej zvernice je umiestnený chodník v dĺžke: 2,5 km.

Arborétum Mlyňany

Kláštor Hronský Beňadik

Najvýznamnejším cieľom z hľadiska cestovného ruchu v obce je historický kaštieľ:

Park Hotel *Tartuf Beladice* - jedinečné prostredie pre oddych i prácu v historickom prostredí.

Z hľadiska oddychu, rekreácie a turizmu ide o realizáciu nasledovných intervenčných krokov:

- vytvoriť územnotechnické a realizačné predpoklady pre realizáciu športovo-rekreačnej vybavenostnej zóny juh -/ aquapark/ ;
- vytvoriť miestny informačný systém – informačný uzol;
- propagácia cykloturistiky a turistiky;
- dobudovanie cyklotrás so značením;
- rozvíjať agroturistiku;
- podporovať rozvoj jestvujúceho prechodného ubytovania a budovanie nových ubytovacích zariadení /hotel, penzióny/;
- skvalitnenie služieb pre návštevníkov obce;

B11 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Pôvodné hranice zastavaného územia k 1.1.1990 aj novo navrhovaná hranica zastavaného územia sú podrobne zobrazené vo výkresovej časti ÚPN /výkresy č.5a až 11b/.

B12 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom, ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Beladice:

Ochranné pásmo miestneho cintorína

Ochranné pásmo pohrebiska je 50 m od hranice pozemku pohrebiska; v ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (v súlade so zákonom č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve).

Ochranné pásmo líniových stavieb

Ochranné pásmo cestných komunikácií a zariadení

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

a) 100m	od osi vozovky príslušného jazdného pásu rýchlostnej komunikácie (R1)
b) 50m	od osi vozovky cesty I. triedy (I/65)
c) 20m	od osi vozovky cesty III. triedy (III/1669, III/1673, III/1661)
d) 15m	od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

Ochranné pásmo elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z. z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,

2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

Ochranné pásma vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky, Ochranné pásma elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §56 a §57 zákona NR SR č.656/2004 Z. z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné a bezpečnostné pásma plynovodov v zmysle zákona č. 70/1998 Zb. o energetike a zákona NR SR č.656/2004 Z. z.:

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- 8 m pre technologické objekty - RS plynu;
- 4 m pre plynovody a plynové prípojky do DN 200;
- 12 m pre plynovody a plynové prípojky do DN 700;
- 1 m pre NTL a STL plynovody a plynovodné prípojky v zastavanom území obce.

Bezpečnostné pásma plynovodných sietí: (od osi na každú stranu plynovodu):

- 20 m pri VTL plynovodoch a prípojkách do DN 350;
- 50 m pri plynovodoch a prípojkách s vysokým tlakom nad 4 MPa do DN 150;
- 300 m pri plynovodoch a prípojkách s vysokým tlakom nad 4 MPa nad DN 500.

Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácií

Rieši zákon 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- a) 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- b) 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásma pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásma potoka (STN 73 6822, čl. 90)

pri vodohospodársky významných vodných tokoch

(Drevenica, Bocegaj)

pri drobných vodných tokoch (Čakýň)

manipulačný pás

10 m od brehovej čiary

5 m od brehovej čiary

4 m od brehovej čiary

Ochranné pásma lesa

podľa § 10 zákona 326/2005 Z.z. o lesoch

tvoria pozemky od hranice lesného pozemku do vzdialenosti

50 m

Ochranné pásmo AE Mochovce

R=20 km

Z hľadiska merítka výkresovej dokumentácie nie sú všetky ochranné pásma graficky znázornené. Podľa vyjadrenia Úradu jadrového dozoru SR sa obec Beladice nachádza v oblasti ohrozenia jadrovým zariadením v Mochovciach.

Záver

V návrhovom období je potrebné rešpektovať všetky uvedené ochranné pásma vrátane vyznačených OP vodných zdrojov. Navrhnuť na zrušenie a rekultiváciu všetky nelegálne a divoké skládky, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce.

Realizovať opatrenia vedúce k zlepšeniu životného prostredia, kvality povrchových a podzemných vôd a ochranu pôdy.

B13 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Beladice riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Zlaté Moravce a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, fax,...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavné evakuačné trasy - cestu I. triedy, cesty III. triedy a rýchlostnú cestu R1.

Ohrozenie územia povodňami

Povodňové záchranné práce zabezpečuje obec ako orgán krízového riadenia. Obec riadi záchranné práce prostredníctvom svojho výkonného orgánu - t.j. krízového štábu obce. Povodňové záchranné práce sa vykonávajú v zmysle „Povodňového plánu záchranných prác obce Beladice“ na území zaplavenom z vodného toku resp. na území inak postihnutom povodňou. Povodňový plán záchranných prác obce Beladice je vypracovaný v zmysle zákona NR SR č. 7/2010Z. z. o ochrane pred povodňami, vyhlášky MŽP SR č. 261/2010 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania a zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Zoznam orgánov, komisií a štábov, ktoré riadia a zabezpečujú ochranu pred povodňami,

1. Obecná povodňová komisia;

Plnenie úloh obce na úseku ochrany pred povodňami počas povodňovej situácie zabezpečuje v súlade s § 27 ods. 16 zákona NR SR č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami krízový štáb obce.

2. Krízový štáb obce;

3. Obvodná povodňová komisia Zlaté Moravce;

4. Technický štáb obvodnej povodňovej komisie Zlaté Moravce;

5. Krízový štáb okresného úradu Zlaté Moravce;
6. Okresný úrad Zlaté Moravce;
7. Koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému;
8. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Zlatých Moravciach;
9. Obvodné oddelenie PZ v Zlatých Moravciach;

Podľa potreby:

- a) obecný dobrovoľný hasičský zbor;
 - b) jednotka dobrovoľnej pomoci SČK;
- V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (§20) – uvedené je potrebné zapracovať i do časti „Ochrana pred povodňami“.
 - V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q_{100} – ročnej veľkej vody požadujeme rešpektovať ich inundačné územie, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle tohto zákona.
 - Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce.
 - Stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.
 - V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a povrchových technických diel na nich.
 - Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.
 - Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť s našou organizáciou.
 - V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
 - b) budovanie ochranných hrádzí
 - c) realizácia súboru pozemkových úprav
- kombináciu opatrení a) , b) , c)

V území okresu sú na významnejších tokoch odtokové pomery z väčšej časti vysporiadané a toky sú upravené s kapacitou v intravilánoch na Q_{100} , v extravilánoch od Q_{20} do Q_{100} .

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava drobných vodných tokov za účelom ich stabilizácie, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a umožnenia vyústenia odvodňovacích sústav.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

V rámci riešenia problematiky vodného hospodárstva - povrchových vôd, v pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii časti „Vodné hospodárstvo“, ako i v ďalších príslušných častiach dokumentácie akceptovať a zapracovať nasledovné požiadavky:

- V rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného požadujeme rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.

- V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami - uvedené je potrebné zapracovať do časti „Ochrana pred povodňami“.
- V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 požadujeme zachovať ochranné pásmo pozdĺž toku min. 5 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov obojstranne.

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity - uvedené je potrebné zapracovať i do textovej i grafickej časti „Ochranné pásmo vodných tokov“, Smernej i Závaznej časti ÚPN.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z.). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:

- pre prirodzené meandrovanie vodných tokov
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky
- návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia - povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí
- stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich
- navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822.
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť s organizáciou SVP.

Riziko povodní

Rozvojové aktivity v príslušnom území vodných tokov navrhovať v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch, realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci katastrálneho územia obce.

Civilná ochrana

Rešpektovať existujúcu dokumentáciu na úseku civilnej ochrany podľa § 15 zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a ďalej rešpektovať:

- vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, (zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom),
- vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, (zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany),
- vyhlášky MV SR č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, (zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci),
- vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov (zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany).

Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

Požiarna ochrana

Riešenie požiarnej ochrany vychádza zo zákona NR SR č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov s citáciou § 2, §4 - §7. Dodržať požiadavky na prístupové komunikácie, nástupné plochy v zmysle §81 - 83 vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z. Na vodovodných radoch vybudovať nadzemné hydranty. Podzemné hydranty je možné realizovať len na miestach, ktoré spĺňajú požiadavky podľa vyhlášky MV SR č.699/2004 Z.z. § 8 ods. 6. Z hľadiska ochrany pred požiarmi je nutné zabezpečenie prístupových komunikácií k objektom a zdrojom vody na hasenie požiarov v zmysle predpisov o ochrane pred požiarmi.

Podľa vyjadrenia Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s., Odštepny závod Nitra, verejný vodovod v obci nie je požiarny vodovod, nakoľko slúži na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Požiarnu vodu, v zmysle požiadaviek Vyhlášky č. 699/2004 O zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov, však nie je možné garantovať.

V prípade požiaru zasahuje v obci PZ Zlaté Moravce.

Záver:

1. *Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch.*
2. *V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami a v súlade s plánom protipovodňovej ochrany.*

**B14 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV
ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY
EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ A OCHRANY KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA**

Ochrana krajiny a významné krajinárske ekologické štruktúry

Chránené územia prírody

Ochranu prírody a krajiny upravuje najmä osobitný zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákon č. 454/2007, 506/2013 Z.z., 198/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“).

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie), v oblasti ochrany drevín je orgánom ochrany prírody obec.

Pre celkové zlepšenie ekologickej kvality a stability posudzovaného územia je dôležité chápať navrhované opatrenia ako integrované opatrenia všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny.

V súvislostiach so všeobecnou ochranou prírody a krajiny sú dôležité najmä nasledovné ustanovenia zákona:

- *významný krajinný prvok* možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologicko-stabilizačnej funkcie (§ 4, ods. 2).
- vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu (§ 4, ods. 3).
- podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia (§ 4, ods. 4).
- udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme (§ 5, ods. 4).
- vlastník (správca, nájomca) pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní zabezpečovať priaznivý stav časti krajiny (§ 5, ods. 5).
- ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarovaním, možno vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 5, ods. 6).
- ak vlastník (správca, nájomca) dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k) na vlastné náklady (§5, ods.7).
- každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým možno biotop poškodiť alebo zničiť je povinný vyžiadať si súhlas obvodného úradu životného prostredia. Ak zásahom dôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu je žiadateľ povinný uskutočniť primerané náhradné revitalizačné opatrenia vyplývajúce najmä z dokumentácie ochrany prírody a krajiny; táto povinnosť neplatí, ak ide o bežné obhospodarovanie poľnohospodárskych kultúr alebo lesných kultúr. Ak nemožno uskutočniť náhradné revitalizačné opatrenia, je povinný uhradiť finančnú náhradu do výšky

- spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu (§ 95). Finančná náhrada je príjmom Environmentálneho fondu (§ 6, ods. 1).
- **vlastník (správca, nájomca) pozemku je povinný odstraňovať invázne druhy zo svojho pozemku spôsobmi podľa odseku 7 a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu inváznych druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia, ak je známy, inak na náklady štátu (§ 7, ods. 3).**
 - **obstaráť Dokument starostlivosti o dreviny - DSOD (aj čiastkového) ako odborného podkladu k ÚP a MÚSES, ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä;**
 - a) určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie,
 - b) vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví,
 - c) posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany.
 - d) obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín.
 - e) určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,
 - f) poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,
 - g) určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.
- Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je kompetencia obce - § 69 ods. 1 písm. g/ zákona č. 543/2002 Z. z.
- Funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou, to znamená nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, resp. sem neumiestňovať budovy a stavebné zámery.

NATURA 2000

Zo záväzkov SR ako členského štátu Európskeho spoločenstva vyplýva realizácia Programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000. Túto sústavu tvoria dva typy území:

1. *územia európskeho významu*
2. *chránené vtáčie územia*

1. Výnosom MŽP SR č. 3/2004 -5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný zoznam území európskeho významu, ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2004. **Do riešeného územia nezasahuje územie európskeho významu.**

2. Národný zoznam navrhovaných *chránených vtáčích území* schválila Vláda SR dňa 9. júla 2003 uznesením vlády č. 636/2003, národný zoznam obsahuje 38 navrhovaných chránených vtáčích území s celkovou rozlohou cca 1 236 545 ha (25,2% rozlohy SR). **Do riešeného územia nezasahuje žiadne navrhované ani vyhlásené chránené vtáčie územie.**

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody

Podľa Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (Správa CHKO Ponitrie) sa v katastrálnom území obce Beladice (Beladice, Pustý Chotár, Malé Chrašťany a Veľké Chrašťany) nenachádzajú žiadne veľkoplošné a maloplošné chránené územia národnej siete ako ani územia európskeho významu zo siete Natura 2000.

V dotknutom území prevládajú veľkoplošné, poľnohospodársky využívané plochy ornej pôdy, pomiestne s výskytom mimolesnej drevinnej vegetácie a plochy zastavaného územia obcí.

Lesný pôdny fond sa nachádza v minimálnom rozsahu, len v k.ú. Malé Chrašťany, severne od zastavaného územia obce, na ploche 0,90 ha. Jedná sa o hospodársky les, ktorého hlavnou funkciou je produkcia dreva. Les patrí do LHC Jelenec. Tento lesný porast bol v nedávnej minulosti odstránený.

Brehový porast vodných tokov nespĺňa kritérium na zaradenie do biotopu európskeho významu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy.

V území platí v zmysle Zákona č.543/2002 Z.z. O ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov, **prvý stupeň ochrany**.

Návrh riešenia:

V k.ú. Malé Chrašťany, severne od zastavaného územia, je potrebné obnoviť topoľový porast, ktorý v minulosti pôsobil melioračne a v súčasnej dobe sa jeho absencia prejavuje trvalým zamokrením dotknutej plochy ako aj okolitých pozemkov.

Pri návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce je zároveň potrebné v maximálnej miere zachovať existujúcu mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine (remízy, sprievodnú drevinovú vegetáciu vodných tokov a ciest).

V miestach jej absencie je potrebné túto drevinovú vegetáciu doplniť s použitím pôvodných druhov, vhodných na príslušné stanovisko.

Územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu. V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991. Tvorba projektov ÚSES sa v Slovenskej republike realizovala systémom „zhora na dol“, od Generelu nadregionálneho ÚSESu SR cez regionálne až miestne ÚSES-y. V rámci spracovávanía územnoplánovacích dokumentácií veľkých územných celkov Slovenska bola koncepcia ÚSES zapracovaná do ÚPN VÚC jednotlivých krajov. Jednotlivé Regionálne ÚSES-y boli použité ako záväzné územnoplánovacie podklady pre kapitolu krajinná štruktúra a ÚSES.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny :

1. **biocentrum** je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
2. **biokoridor** je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
3. **interakčný prvok** určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý

zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Dokumentácie ÚSES (GNÚSES, RÚSES, MÚSES) sú v zmysle § 54 zákona č. 543/2002 Z.z. o OPaK dokumentáciami ochrany prírody a krajiny a sú podkladmi na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie.

V zmysle Zmien a Doplnkov 1 ÚPN-R Nitrianskeho kraja 2015 sa v území nachádza:

biokoridor regionálneho významu:

- RBk Drevenica
- RBk Bocegaj

Návrh ÚPN obce Beladice rieši z hľadiska MÚSES návrh miestnych biokoridorov a biocentier:

navrhované biokoridory miestneho významu:

- MBk1 Potok Čakýň

navrhované biocentrá miestneho významu:

- MBc1 Vodná nádrž Beladice

Na miestnej úrovni, pri tvorbe územnoplánovacej dokumentácie obcí, je Krajinno-ekologický plán dopĺňaný o návrh prvkov miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Okrem uvedených biokoridorov regionálneho a miestneho významu a jestvujúcich biokoridorov a biocentier, potenciál pre plnenie funkcie prvkov ÚSES majú:

- voľnokrajinársky park v Beladiciach (*plošný interakčný prvok*)
- voľnokrajinársky park v Pustom Chotári (*plošný interakčný prvok*)
- vinice - lokalita Világoš (*plošný interakčný prvok*)
- nelesná drevinná vegetácia Kišovské role (*plošný interakčný prvok*)
- navrhovaný melioračný topoľový porast k. ú. Malé Chrašťany (*plošný interakčný prvok*)
- líniová zeleň Kišovské role (*líniový interakčný prvok*)
- líniová zeleň (NDV) na hrebeni v lokalite Gačov (*líniový interakčný prvok*)
- líniová zeleň (NDV) v lokalite Baratská, Pri aleji a Starý mlyn (*líniový interakčný prvok*)
- líniová zeleň (lokalita Dolný Čakýň) (*líniový interakčný prvok*)

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M-ÚSES:

- biocentrum: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy : 30-10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá : 3 ha
 - biokoridor: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Približná minimálna doba na dosiahnutie plnej funkčnej spôsobilosti biocentra a biokoridora miestneho významu je pre:

- vodné spoločenstvá: 10 rokov
- mokrade : 10 rokov
- lúky: 20 rokov
- les s prevahou duba: 400 rokov

V rámci tvorby dokumentov ÚSES pre daný región sa hodnotí aj ekologická stabilita územia, ktorú môžeme definovať ako schopnosť ekosystémov odolávať pôsobeniu negatívnych vplyvov a zachovať si pritom podmienky pre existenciu pôvodných druhov. Pri spracovaní ekologickej stability prvkov využitia pozemkov sa vychádza zo 6 stupňov (0-5) podľa Löwa a kol. (1995), ktorý zaradil prvky podľa pôvodnosti vegetácie na prvky prirodzené a prírode blízke (5 stupeň ekologickej stability) až po prvky antropické, bez vegetácie a umelo vytvorené (0 stupeň ekologickej stability) (tab. 7). Tento princíp bol využitý pri stanovení stupňa ekologickej stability riešeného územia.

Tab. 7: Stupne ekologickej stability a ich charakteristika:

Stupeň	Charakteristika stupňa ekologickej stability (SES)	Prvky v krajine
5	Veľmi veľký význam	Krajinné prvky s prirodzenou a prírode blízkou vegetáciou – prírodné lesy, prirodzené travinno-bylinné spoločenstvá, mokrade, rašeliniská, vodné toky a plochy s prirodzeným dnom aj brehmi a s charakteristickými vodnými a pobrežnými spoločenstvami a i.
4	Veľký význam	Krajinné prvky s poloprirodzenou a prírode blízkou vegetáciou, lesy, lúky s prevahou prirodzene rastúcich druhov, prirodzené vodné plochy a i.
3	Stredný význam	Krajinné prvky s antropicky podmienenou vegetáciou s prírodnými prvkami, napr. Zatrávnené a extenzívne využívané sady a i.
2	Malý význam	Krajinné prvky s antropicky podmienenou vegetáciou synantropného charakteru, napr. Intenzívne využívané sady, vinice, rekultivované lúky a i.
1	Veľmi malý význam	Napr. Intenzívne využívané, plošne rozsiahle bloky ornej pôdy a i.
0	Bez významu	Napr. Zastavané plochy a komunikácie a i.

Zdroj: upravené podľa Löwa a kol. (1995)

$$KES = \frac{P5+P4+P3}{P2+P1+P0}$$

Kde:

KES - koeficient ekologickej stability územia

P5 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 5 stupňa [ha]

P4 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 4 stupňa [ha]

P3 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 3 stupňa [ha]

P2 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 2 stupňa [ha]

P1 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 1 stupňa [ha]

P0 - výmera prvkov využitia krajiny zaradená do 0 stupňa [ha]

Koeficient ekologickej stability územia (KES)	Charakteristika územia
< 0,40	Krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou
0,41 - 0,80	Krajina s nízkou ekologickou stabilitou
0,81 - 1,20	Krajina so strednou ekologickou stabilitou
> 1,21	Krajina s vysokou ekologickou stabilitou

KES k.ú Beladice podľa Löwa:

$$\text{KES} = \frac{728\,000\text{ ha}}{21\,669\,000\text{ ha}} = \mathbf{0,03}$$

Výsledný KES naznačuje, že sa jedná o krajinu s **veľmi nízkou ekologickou stabilitou**.

Z hľadiska zastúpenia prírodných prvkov a dôležitosti pri zachovaní ekologickej stability územia v riešenom území, podiel krajinných prvkov s vysokou ekostabilizačnou hodnotou (lesné pozemky, trvalé trávne porasty a vodné plochy) tvorí 3,25 % celkovej rozlohy územia. Krajinné prvky s nízkou ekostabilizačnou hodnotou (orná pôda, zastavané plochy, ovocné sady, záhrady, vinice a ostatné plochy) spolu predstavujú 96,7 % celkovej rozlohy územia. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že ekologická stabilita riešeného územia je veľmi nízka, nakoľko vysoký vplyv antropogénnych faktorov ovplyvňuje nepriaznivú krajinnú štruktúru v území.

V zmysle § 69 ods. 1 písm. i./ obec obstaráva a schvaľuje dokument miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES) ako aj krajinno-ekologický plán (KEP).

Návrh opatrení pre usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny

V riešenom území výrazne prevláda intenzívna rastlinná poľnohospodárska výroba. Odkrytím pôdnej zložky a jej intenzívne využívanie si žiada používanie umelých hnojív a chemických ochranných prostriedkov na ochranu pestovanej vegetácie ako aj na zvyšovanie objemu poľnohospodárskej výroby. Vodné toky sú zregulované, povrchová i podzemná voda je ohrozovaná najmä chemickými látkami z poľnohospodárskej činnosti ako aj odpadovými vodami zo žump. Prirodzené biotopy boli obmedzené na minimum. Riešené územie má **veľmi nízku ekologickú stabilitu**.

V nadväznosti na vyššie uvedené sú navrhované nasledovné opatrenia:

PRVKY ÚSES

Návrh opatrení (vid'. výkres č.3):

- A. Prvky ÚSES považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. Interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚPD obce;
- B. Zachovať súčasnú sieť vodných tokov v riešenom území aj s brehovými porastami, za účelom zachovania ich ekologických funkcií pri súčasnom zachovaní úrovne protipovodňovej ochrany;
- C. V rámci revitalizácie vodných tokov ponechať brehy zatrávnené, doplniť brehovú vegetáciu vhodnými pôvodnými drevinami, zabezpečiť dostatočné množstvo vody v tokoch, vybudovať prehrádzky na vybraných úsekoch toku s cieľom zadržiavať vodu v krajine, oddeliť pásmami TTP brehy potokov od plôch ornej pôdy a iné);
- D. Zachovať plochy súčasnej NDV a zabezpečiť ich odbornú starostlivosť;
- E. Pri výsadbe drevín v krajine napr. V rámci náhradnej výsadby za realizované výruby drevín v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. O ochrane prírody a krajiny alebo pri dopĺňaní prvkov M-ÚSES uprednostniť také druhy, ktoré sú typické pre potencionálnu vegetáciu v riešenom území (vid' vegetačné jednotky v kapitole C II.6);
- F. Vypracovať návrh uličnej a parkovej zelene v obci, v ktorom budú zahrnuté nasledovné úpravy: stanoviť základné prvky starostlivosti o zeleň v obci (napr. Kosenie, výsadba drevín), doplniť stromy a kríky na miestach, kde chýbajú,

- zabezpečiť odbornú starostlivosť o verejnú a vyhradenú zeleň, vyčleniť pozemky na náhradnú výsadbu, odstrániť vzdušné elektrické káblové vedenia v obci;
- G. Rozšíriť plochy NDV výsadbou v lokalitách, ktoré sú bez vegetácie a na zanedbaných a nevyužívaných plochách;
- H. Zachovať jestvujúce plochy TTP, navrhnuť nové plochy TTP;
- I. Realizovať opatrenia na zamedzenie šírenia inváznych druhov rastlín a drevín.

STRESOVÉ JAVY

Návrh opatrení na ochranu prírodných zdrojov a na znižovania negatívneho pôsobenia stresových javov

Ochrana prírodných zdrojov je realizovaná vo forme legislatívnych opatrení na ochranu jednotlivých prírodných zdrojov.

Stresové javy v krajine vytvárajú v krajine rôzne environmentálne problémy ohrozujúce prírodné zdroje (vodu, pôdu, ovzdušie, horninové prostredie, vegetáciu), ekologickú stabilitu, biodiverzitu, i zdravie obyvateľstva).

Návrh opatrení (vid'. výkres č.4):

- K. Na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy):
 - a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
 - b) vrstevnicová agrotechnika,
 - c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
 - d) mulčovacia medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
 - e) bezorbová agrotechnika,
 - f) osevné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
 - g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- L. Uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PP (o veľkosti cca 50-60 ha), jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. Vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine;
- M. Realizovať potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektoch alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia už v existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred radiačnou záťažou. Na území, na ktorom je potrebné realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, liečební, školských a predškolských zariadení a pod.;
- N. Realizovať opatrenia na zníženia zaťaženia obyvateľstva hlukom a exhalátmi z automobilovej dopravy;
- O. Realizovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov;
- P. Odstrániť nelegálne skládky komunálneho odpadu v k.ú. A realizovať v týchto lokalitách rekultivačné a ekostabilizačné opatrenia;
- R. Na vzdušných elektrických vedeniach vykonať technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov;
- S. Zavádzaním nových technológií, postupne znižovať vypúšťanie emisií do ovzdušia.

V súvislosti so zaradením riešeného územia medzi zraniteľné oblasti sa vyžaduje dodržiavanie určených opatrení pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy.

Podľa vyjadrenia OÚ Nitra /Odbor starostlivosti o životné prostredie (Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja)/ v súlade s kapitolou "Územný systém ekologickej stability" sa navrhujú uplatniť nasledujúce požiadavky environmentálneho charakteru:

- vytvorenie takého usporiadania pozemkov v rámci novo navrhovaných obytných zón a priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, ktoré by umožňovalo vytvorenie a rozvoj funkčnej uličnej zelene so stromami a kríkovými porastmi, bez územného konfliktu s navrhovanými a jestvujúcimi vedeniami inžinierskych sietí;
- zapracovanie ekostabilizačných opatrení navrhnutých RÚSES aj do záväznej časti ÚPD, ako aj funkčného vymedzenia prvkov ÚSES. Podľa § 3 zákona odsek (3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu;
- územne vymedziť priestor na vytvorenie polyfunkčnej krajinnej zelene - prvky ÚSES a vetrolamov, sprievodná a izolačná zeleň poľných ciest, ostatných cestných komunikácií ako i výrobných areálov a vylúčiť likvidáciu už jestvujúcej krajinnej zelene;
- stanoviť súčasný stupeň ekologickej stability (SES) katastrálneho územia obce (extravilánu a intravilánu);
- zinventarizovať lokality s výskytom inváznych druhov rastlín, riešiť problém ich šírenia (§ 7b zákona č. 543/2002 Z.z.) a ich odstraňovania spôsobmi uvedenými v prílohe č.2 vyhl. MŽP SR č. 24/2003 Z.z..

Návrh ekostabilizačných opatrení v zmysle Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Realizáciou rozvoja podľa navrhovanej ÚPD sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci. Pri realizácii navrhovaných opatrení sa očakávajú zlepšenia mikroklimatických pomerov v riešenom území. Návrh, v zmysle dokumentu "Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schváleného uznesením vlády SR č.148/2014, vytvára predpoklady na zmiernenie dopadu klimatických zmien na riešené územie.

Územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie obce Beladice

Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:

- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu;
zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci osobitne v zastavanej centrálnej časti;
- zabezpečiť a podporovať obmedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavieb k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní ;
- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre;
- zabezpečiť a podporovať aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam;
- vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obci;
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v obci /toky Drevenica, Bocegaj, Čakýň/;
- zabezpečiť a prispôsobiť výber drevín pre výsadbu v obci meniaci sa klimatickým podmienkam;

- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do kontaktných hraníc obce a do príľahlej krajiny.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc:

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extraviláne obce;
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie;
- zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie od elektrického vedenia;
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii / výsadba vetrolamov ,živých plotov ,aplikácia prenosných zábran /.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody;
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodovej sieti obce;
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:

- podporovať a zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plôch s vegetáciou lesných spoločenstiev;
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu;
- zabezpečiť a podporovať infiltračnú kapacitu územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanom území;
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci;
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí /vodná nádrž Beladice/;
- odtokové pomery usmerňovať pomocou drobných hydrotechnických opatrení;
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy (zasakovacie infiltračné pásy v severnej časti katastrálneho územia (príľahlé oblasti potoka Čakýň a vodnej nádrže Beladice), v južnej časti katastrálneho územia (oblasť Kišovské), juhozápadnej časti katastrálneho územia (severne a severovýchodne exponovaný svah v oblasti Gačov - vysoká až extrémna výmoľová erózia), v západnej časti katastrálneho územia (oblasť Baratská a Pri aleji) a v severozápadnej časti katastrálneho územia (oblasť nad Pustým Chotárom - vysoká až extrémna výmoľová erózia).

Požiadavky na ochranu , kultúrneho dedičstva - objekty pamiatkového fondu

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v katastrálnom území obce eviduje nasledovné nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

- Kaplnka pohrebňá, Kaplnka sv. Kríža, č. ÚZPF 1433, kat. územie Malé Chrašťany, p. č. 229, novogotická, doba vzniku 1854.
- Kaštieľ a park, Szentiványiovský, č. ÚZPF 1396/1-2, kat. územie Beladice, p. č. 'i, 3/1-2, 72/1, 72/3-4, historizmus, doba vzniku 2. pol. 18. storočia.

- Kaštieľ a park, č. ÚZPF 1397/1-2, kat. územie Pustý Chotár, p. č. 1377, 1378/1, 35, 36, 51-52, 137, novoklasicizmus, doba vzniku 1820.
- Socha na podstavci, Sv. Ján Nepomucký, č. ÚZPF 1434/1-2. kat. územie Malé Chrašťany, p. č. 22, barok ľudový.

1. Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce v katastrálnom území Beladice sa nachádzajú archeologické lokality v polohách: oproti kostolu (stredovek /12. - 13. stor./); 50-150 m SZ od obce na ľavobrežnom svahu potoka Drevenica medzi cestou Zlaté Moravce - Nitra, potokom a cestou do Pustého Chotára (eneolit /skupina Brodzany- Nitra?/, stredovek /10.-12. stor./); 1,3 km S od obce na pravobrežnom svahu nemenovaného potoka tečúceho cez majer Čakýň (pravek); Villágoš., približne 1 km SV od obce (eneolit); približne 1,7 km SZ od obce na ľavobrežného svahu nemenovaného potoka (laténska doba, stredovek /10.-12. stor./); 2,7 km JZ od obce na ľavobrežnom svahu bezmenného potoka, Pustatina (eneolit, lengyelská kultúra, vrcholný stredovek 12. pol. 13. stor. - 14. stor./); Dolina (lengyelská kultúra, neskorá doba bronzová?, doba rímska, stredovek); Dlhé pole (bádenská kultúra, novovek).

Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce v katastrálnom území Veľké Chrašťany sa nachádzajú archeologické lokality v polohách: JZ od obce (pravek, rímska doba, stredovek), nad sútokom Drevenica a Bocegaj (eneolit /lengyelská kultúra/, neskorá a mladšia bronzová doba, lužická kultúra?); 700 m Z od obce na pravobrežnej terase potoka Drevenica, na miernej plošine 100-150 m od neho (pravek, stredovek); 250 m Z od obce na miernom svahu (pravek, včasný stredovek /9.-10. stor./); 250-500 m J od obce, 50-250 m napravo od potoka Drevenica, na miernom svahu (včasný stredovek /9.-10. stor./, vrcholný stredovek /12.-13. stor./); nízka plošina na sútoku potokov Bocegaj a Drevenica, napravo od Drevenice, naľavo od Bocegaja (pravek, mladšia rímska doba, včasný stredovek 19. stor./, vrcholný stredovek /11.-12. stor./); 1 km JV od obce napravo od potoka Bocegaj, 250-350 m od neho na miernej plošine v šikmom svahu (eneolit, lengyelská kultúra); intravilán obce, vysoký svah (vrcholný stredovek /12.-13. stor./); 600 m J od obce na ľavobrežnej terase potoka Drevenica (eneolit, lengyelská kultúra, vrcholný stredovek /13.-14. stor./); 1 km J od obce na ľavobrežnej terase potoka Drevenica, V od osady Pero (neskorá bronzová doba, lužická kultúra, vrcholný stredovek /13.-14. stor./); 1 km JV od obce, na vyvýšenine 500 m od potoka (neskorá bronzová doba); intravilán, dom 101, ľavý breh potoka Drevenica (neskorá bronzová doba /lužická kultúra/, vrcholný stredovek /12.-13. stor./, neskorý stredovek /15.-16. stor./); Pri kríži (lengyelská kultúra, včasný stredovek /8.-11. stor./); Pri cintoríne (železovská skupina, začiatok neskorej kamennej doby, starý eneolit /lengyelská k. ~ lengyel III/epilengyel-lengyel IV/, doba veľkomoravská, vrcholný stredovek).

Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce v katastrálnom území Pustý Chotár sa nachádzajú archeologické lokality v polohách: Z okraj chotára, ľavobrežný svah potoka potoka Bocegaj S od majera Baratsko, východne od cesty Baratsko-majer Baratsko (včasný až neskorý stredovek /9.-12. stor./, /14.-15. stor./); Z od dvora Běl na miernom svahu (pravek, eneolit?); Z okraj chotára, napravo od potoka, 800-1300 m V od Baratska, mierny svah (pravek, laténska doba, mladšia rímska doba, vrcholný stredovek /12.-13. stor./); 1 km JZ od obce, na ľavobrežnom svahu potoka Bocegaj (pravek); svah v intraviláne 500-750 m napravo od potoka Drevenica medzi zástavbou rodinných domov a parkom pri kaštieli (pravek, včasný stredovek 19. stor./ a vrcholný stredovek /13.-14. stor./); V od obce na pravobrežnom miernom svahu potoka Drevenica, 100-300 m od neho a 100-400 m V od cesty Beladice-Host'ová (eneolit, lengyelská kultúra, mladšia doba rímska, včasný stredovek /9.-10. stor./); Gačov (bádenská kultúra).

Na území obce Beladice, okr. Zlaté Moravce v katastrálnom území Malé Chraštany sa nachádza archeologická lokalita v polohe: SZ od osady (300-1000 m), pomerne vysoký ostroh so strmými svahmi

na pravostrannom sútoku potoka Bocegaj a Drevenica (eneolit, lengyelská kultúra, lužická kultúra, rímska doba, laténska doba, včasný stredovek 19. stor./)

2. Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác je stavebník povinný od Krajského pamiatkového úradu Nitra už v stupni územného konania vyžiadať si v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov záväzné stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.

3. V prípade nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum ako opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume a podmienkach jeho vykonania Krajský pamiatkový úrad v Nitre podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 novelizovaného pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum.

4. V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezcovi náleznú v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota materiálu a hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

Riešené územie má svoju technicko -architektonickú dominantu – betonárka poblíž vodnej nádrže. Dominantou obce je kostol sv.Jána Nepomuckého , kostol Panny Márie Fatimskej a kaštieľ. Sídlna štruktúra je pomerne kompaktná a vytvára organický celok. V návrhu je potrebné chrániť historickú parcelačnú štruktúru obce.

B15 Doprava a prepravné vzťahy

Z hľadiska širších dopravných pomerov najvýznamnejšou dopravnou tepnou je rýchlostná cesta R1 Nitra - Žarnovica, ktorá pretína južnú polovicu katastrálneho územia. Vlastná obec leží na ceste I. triedy I/65 Nitra - Beladice, ktorá zároveň tvorí spojnicu s krajským mestom. Cesta I/65 prechádza severovýchodnou časťou katastrálneho územia. Rýchlostná cesta R1 je novostavba a cesta I/65 bude plniť doterajšiu funkciu cesty I. triedy a zároveň bude súbežnou cestou k R1(kategória rýchlostnej R1 je R24,5/100).

Cestná doprava

Uvedená rýchlostná cesta R1 je v úseku Nitra, západ - Tekovské Nemce v správe (subdodávateľ služieb prevádzky a údržby) GranviaOperation, a.s., cesta I. triedy I/65 je v správe Slovenskej správy ciest a cesty III. triedy III/1669 Beladice - križovatka s R1 (bývalá

III/065003) a cesta III. triedy III/1673 Beladice - Nová Ves nad Žitavou (bývalá III/511008) a cesta III. triedy III/1661 Nitra - Zlaté Moravce (bývalá 064033) v k.ú. Čakýň, sú v správe odboru dopravy Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Cesta III. triedy slúži aj ako prístupová komunikácia k niektorým poľnohospodárskym pozemkom / nachádza sa tu niekoľko vjazdov s príslušnými účelovými komunikáciami na poľnohospodárske pozemky, ktoré úzko súvisia s poľnohospodárskou výrobou /.

Miestne komunikácie

Medzi miestne komunikácie zaraďujeme cesty IV. triedy. Obec spravuje miestne komunikácie a chodníky v dĺžke 28,6 km. Verejné priestranstvá a komunikácie sú vybavené verejným osvetlením s modernými svetidlami.

Povrch vozoviek uvedených komunikácií je: stredný živičný a ľahký živičný. Technický stav väčšiny miestnych komunikácií je dobrý. V slepých miestnych komunikáciách chýbajú otočky. Sieť peších ťahov (chodníkov) a rigolov nie je v obci dostatočne dobudovaná. Miestne komunikácie sú v šírkach od 3,0m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Po trasách miestnych komunikáciách sú prevádzkované autobusové linky. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Prioritou v návrhovom riešení je dobudovanie pešieho ťahu (chodníka) popri ceste III. triedy III/1673 Beladice - Nová Ves nad Žitavou (bývalá III/511008), začínajúceho v Beladiciach (pri kruhovom objazde) s koncovým úsekom v Malých Chrášťanoch. Sieť peších chodníkov a rigolov, chýbajúcich popri miestnych komunikáciách, bude v návrhovom riešení taktiež dobudovaná, miestne komunikácie so slepým zakončením budú doplnené o chýbajúce otočky.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie. Sú miestneho významu, prevažne so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci intravilánu, alebo ako spojovacie komunikácie do extravilánu. Verejné priestranstvá a komunikácie sú vybavené verejným osvetlením s modernými svetidlami.

Účelové komunikácie

Sieť ciest III. triedy a miestnych komunikácií je doplnená účelovými komunikáciami. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavané územie. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou areálu bažantnice a areálových vinogradov. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest nadväzujúca na cesty III. triedy a miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešie trasy v obci nie sú dobudované. Z hľadiska pešej dopravy je potrebné vytvoriť priestorový predpoklad pre realizáciu súbežného pešieho chodníka s cestou III. triedy III/1673 po jednej strane cesty podľa priestorových možností až do chotára Malých Chrášťan.

Statická doprava

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú:

- *Pustý Chotár* : Pri Park Hoteli Tartuf, bytovke (oproti Park Hotela) a pri miestnom kostole sú parkovacie plochy v dobrom stave. V dotyku s miestnym cintorínom navrhujeme vybudovať parkovisko s počtom 10 parkovacích miest.
- *Beladice* : miestny cintorín (oproti Obaľovačke) - jestvujúce parkovisko je v dobrom technickom stave.
- *Veľké Chrašťany* : COOP Jednota a prevádzky občianskej vybavenosti, bytovky nad Sýpkou - záchytné parkoviská sú v dobrom technickom stave. Budova Sýpky - návrh záchytného parkoviska pre občiansku vybavenosť. V rozvojovej lokalite (UPC - H) na ploche s navrhovanou funkciou HBV navrhujeme vybudovať dve záchytné parkoviská. Záchytné parkoviská pri cintoríne a miestnom ihrisku navrhujeme zrekonštruovať.
- *Malé Chrašťany* : Pri miestnom cintoríne navrhujeme vybudovať parkovisko na pozdĺžne státie.

V návrhu sa predpokladá vytvárať min. 2 parkovacie miesta na každom stavebnom pozemku v rámci novej IBV.

Dopravné zariadenia

V obci sa nachádza čerpacia stanica pohonných hmôt ČSPHM Slovnaft, a.s.. Významnejšie dopravné zariadenia sa nachádzajú v krajskom meste Nitra.

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl a za nákupmi. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti krajského mesta Nitra a okresného mesta Zlaté Moravce zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou. Frekvencia autobusových dopravných spojov nie je vyhovujúca potrebám obyvateľov. Hromadnú autobusovú dopravu zabezpečuje spoločnosť Arriva Nitra a.s.

V návrhovom období je potrebné zrekonštruovať staré alebo zrealizovať chýbajúce nové prístrešky na autobusových zastávkach.

Všetky zistené a monitorované dopravné bodové a líniové závady boli v návrhu odstránené.

Ochranné pásma cestných dopravných trás

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky § 15 ods.3 č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách, sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

a) 100m	od osi vozovky príslušného jazdného pásu rýchlostnej komunikácie (R1)
b) 50m	od osi vozovky cesty I. triedy (I/65)
c) 20m	od osi vozovky cesty III. triedy (III/1669, III/1673)
d) 15m	od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má prítomnosť cesty rýchlostnej cesty R1 a cesty I. triedy I/65, ktorá vedie cez katastrálne územie. Je zdrojom hluku a vibrácií.

Výpočet hluku z dopravy

Výpočet je vypracovaný na základe metodických pokynov v zmysle zákona č.40/2002 Z.z. a vyhlášky MZ SR č.549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Pre zastavané územie je najväčším zdrojom znečistenia hlukom cesta I. triedy I/65.

Dopravné podklady cesta I/65

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy (CSD) z roku 2015 v sčítacom úseku 80360 a 80370.

Sčítací úsek 80360

- nákladné vozidlá	T = 424 skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	O = 1 911 skutočných vozidiel
- jednotopové vozidlá	M = 15 skutočných vozidiel
	S = 2 350 skutočných vozidiel

Základné parametre

- S	skutočné vozidlá	S = 2 350
- Sd	celoročná priemerná intenzita	
- Sd = 0,93 x S	= 0,93 x 2 521 =	Sd = 2 185,5
- nd	priemerná denná hodinová intenzita	
- nd = Sd/16	= 2 185,5/16 = 136,6 skut. voz.	nd = 136,6
- v	výpočtová rýchlosť	v = 50 km/hod
- F1	vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	F1 = 2,9
- F2	vplyv pozdĺžneho profilu	F2 = 1,13
- F3	vplyv povrchu vozovky	F3 = 1,0

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"
 $X = F1 \times F2 \times F3 \times nd = 2,9 \times 1,13 \times 1,0 \times 136,6 = 447,64$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu
 $Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 447,64 + 40 = 66,51 \text{ dB}$

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $LA = 60 \text{ dB}$ od osi krajného jazdného pruhu

- požadovaná hodnota útlmu $U = 66,51 \text{ dB} - 60 \text{ dB} = 6,51 \text{ dB}$
- útlm 6,51 dB zodpovedá 11,25 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov.

Záver

- celková vzdialenosť izofóny $LA = 60 \text{ dB}$ je vo vzdialenosti $7,5 + 11,25 = 18,75 \text{ m}$

Sčítací úsek 80370

- nákladné vozidlá	T = 467 skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	O = 2 039 skutočných vozidiel
- jednotopové vozidlá	M = 15 skutočných vozidiel
	S = 2 521 skutočných vozidiel

Základné parametre

- S	skutočné vozidlá	S = 2 521
- Sd	celoročná priemerná intenzita	
- Sd = 0,93 x S	= 0,93 x 2 521 =	Sd = 2344,53
- nd	priemerná denná hodinová intenzita	
- nd = Sd/16	= 2344,53/16 = 146,53 skut. voz.	nd = 146,53

-	v	výpočtová rýchlosť	$v = 50 \text{ km/hod}$
-	F1	vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	$F1 = 2,9$
-	F2	vplyv pozdĺžneho profilu	$F2 = 1,13$
-	F3	vplyv povrchu vozovky	$F3 = 1,0$

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"

$$X = F1 \times F2 \times F3 \times nd = 2,9 \times 1,13 \times 1,0 \times 146,53 = 480,18$$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu

$$Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 480,18 + 40 = 66,81 \text{ dB}$$

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $LA = 60 \text{ dB}$ od osi krajného jazdného pruhu

- požadovaná hodnota útlmu $U = 66,81 \text{ dB} - 60 \text{ dB} = 6,81 \text{ dB}$
- útlm 6,81 dB zodpovedá 11,25 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov.

Záver

- celková vzdialenosť izofóny $LA = 60 \text{ dB}$ je vo vzdialenosti $7,5 + 11,25 = \mathbf{18,75 \text{ m}}$

Na úsekoch ciest III. triedy III/1669 a III/1673 nebolo vykonané sčítanie dopravy. Na ceste III. triedy, III/1661 sčítanie dopravy bolo uskutočnené, komunikácia ale nezasahuje do zastavaného územia obce.

Cyklistická doprava

V obci sú podmienky najmä pre cestnú cykloturistiku. Cez riešené územie prechádza cyklotrasa prepájajúca Mikroregión Podzoborských obcí s mikroregiónom Požitavie - Širočina. Vede popri ceste III. triedy III/1669 a v obci Beladice pokračuje popri ceste III. triedy III/1673 v smere do obce Nová Ves nad Žitavou. Predmetom návrhového riešenia je navrhovaná cyklotrasa, vedúca čiastočne popri ceste I. triedy I/65, prepájajúca Mikroregión Podtrábečských obcí s okresným mestom Zlaté Moravce a jeho príslušnými obcami. Cyklistické trasy sú vyznačené i v širších súvislostiach k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné v projektovej dokumentácii navrhnúť podľa STN 73 6110.

Letecká doprava

Pásmami letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení sa zaoberá DOPRAVNÝ ÚRAD ako príslušný orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle zákona č. 143/1998 Z. Z. O civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Riešené územie sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

V zmysle ust. § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom nasledujúce stavby:

- stavby alebo zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) leteckého zákona);
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) leteckého zákona);
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných - zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kVA a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) leteckého zákona);

- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) leteckého zákona.

Železničná doprava

Obec Beladice nemá priame napojenie na železničnú sieť. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Tesárske Mlyňany, ktorá je vzdialená od obce cca 7 km.

Návrh riešenia vychádza z nasledovných cieľov a zásad :

- rešpektovať Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja a územnoplánovaciú dokumentáciu spracovať v súlade s nadradenou aktuálne platnou dokumentáciou ÚPN VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja;
- zohľadniť a dodržiavať zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákaz činnosti v ochrannom pásme, zvláštne užívanie, umiestňovanie reklám, zákaz napájania komunikácií na diaľnice, rýchlostné cesty a pod.);
- nerozširovať zastavané územia obce do platného ochranného pásma rýchlostnej cesty R1 (priemyselné parky, rekreačné a oddychové aktivity a pod.);
- nebudovať sídelné zóny v blízkosti rýchlostnej cesty R1 z dôvodu možných negatívnych vplyvov cestnej premávky na rýchlostnej ceste (NDS a ani správca nebude zabezpečovať ochranu zdravia a životného prostredia);
- rešpektovať zákaz budovania ČSPH, motorestov a iných zariadení pre motoristov s priamym prístupom na rýchlostnú cestu R1;
- rešpektovať trasu existujúcich ciest III/1669 (pôvodné číslovanie cesty III/065003), III/1673 (pôvodné číslovanie cesty III/511018), III/1661 (pôvodné číslovanie cesty III/064033);
- výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy rešpektovať v zastavanom území v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110;
- výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy rešpektovať mimo zastavané územie v kategórii C7,5/70 v zmysle STN 73 6101;
- rešpektovať ochranné pásmo ciest III. triedy mimo zastavené územie 20 m od osi vozovky na obe strany v zmysle Vyhlášky č.35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);
- v prípade vybudovania priemyselnej zóny, IBV, prípadne obchodného centra v obci Beladice uvažovať s ich dopravným napojením v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a platných STN EN a technických podmienok na ďalšie obdobie 20 rokov;
- Postupovať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. O územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov;
- postupovať v súlade s príslušnými technickými predpismi a STN;
- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej trasovanie;
- rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry a ich trasovanie;
- dodržať ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. O pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov i mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce;
- pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. Z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. S umiestnením lokalít, predovšetkým bývania, v týchto pásmach nesúhlasíme. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnuť

opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie týchto opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;

- rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR na roky 2014 -2020;
- rešpektovať Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014 - 2020;
- postupovať v súlade s uznesením vlády č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR;
- dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a TP;
- navrhované dopravné napojenia na plánovanú cestnú sieť riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti navrhovaných križovatiek;
- návrh dopravnej siete územia riešiť v zmysle vyváženého rozvoja všetkých druhov dopravy s posunom k tým, ktoré sú trvalo udržateľné a šetriace životné prostredie (verejná osobná a nemotorová doprava);
- zabezpečiť a ponúknuť dopravné riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých občanov, predovšetkým s ohľadom na významné zdroje a ciele denného pohybu osôb, zvýšiť bezpečnosť premávky, znížiť stupeň znečistenia ovzdušia, hluk, skleníkové plyny a spotrebu energie a prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality prostredia a verejných priestorov v záujme občanov;
- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov - najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky;
- vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110. Odporúčame myslieť aj na parkovacie plochy pre bicykle s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. Parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest rovnom minimálne 20 % kapacity parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie podľa STN 73 6110;
- návrh dopravnej časti požadujeme spracovať autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, resp. Pre konštrukcie inžinierskych stavieb.

Návrh grafickej časti ÚPN-O Beladice obsahuje:

- vyznačené hranice zastavaného územia a územia navrhovaného na zastavanie;
- samostatný výkres riešenia dopravy s vyznačením dopravných trás, zariadení a ich parametrov;
- návrh a vyznačenie výhľadových kategórií a funkčných triedy v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110;
- vyznačené hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. O pozemných komunikáciách (cestný zákon);
- umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačenú ich pešiu dostupnosť;
- dopravné napojenia navrhnuté a vyznačené i v širších súvislostiach k príľahlému územiu. Ich šírkové usporiadanie je navrhnuté v zmysle STN 73 6110.

Návrh vychádza zo zákona č. 135/1961 Zb. O pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákaz činnosti v ochrannom pásme, zvláštne užívanie, umiestňovanie reklám, zákaz napájania komunikácií na diaľnice, rýchlostné cesty a pod.)

Vo výkresovej časti je zakreslené ochranné pásmo rýchlostnej cesty R1.

Návrh rešpektuje zákaz budovania ČSPH, motorestov a iných zariadení pre motoristov s priamym prístupom na rýchlostnú cestu R1.

V katastrálnom území obce Beladice sa nachádza rýchlostná cesta R1 Nitra - Žarnovica a cesty I/65 Nitra - Beladice, III/1669 Beladice - križovatka s R1 (bývalá III/065003) a III/1673

Beladice - Nová Ves nad Žitavou (bývalá III/511008), pre ktoré sa požaduje rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie;

1. Mimo zastavané územie: cesta I. Triedy v kategórii C 11,5/80, cesty III. Triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101;

2. V zastavanom území: cesta I. Triedy v kategórii MZ 14/60, MZ 13,5/60 vo funkčnej triede B1, cesta III. Triedy MZ 8,5/50, MZ 8,1/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.

V grafickej časti ÚPN obce sú zapracované nasledovné požiadavky:

- Vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest, ich šírkové usporiadanie v zmysle našich vyššie uvedených podmienok a navrhnúť šírkové usporiadanie miestnych komunikácií v súlade s STN 73 6110.
- Vyznačiť hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. V znení jeho neskorších predpisov.
- Pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti ciest posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. Z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov.
- Vyznačenie hraníc zastavaného územia obce, resp. Územia určeného na zastavanie musí rešpektovať ochranné pásma ciest a pásma prípustnej hladiny hluku. S umiestnením zástavby v týchto pásmach nesúhlasíme.
- Dopravné napojenie novo navrhnutých objektov a komunikácií je riešené systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu v súlade s STN 73 6110 a STN 73 6102. Body dopravného napojenia sú vyznačené schematicky (bez určenia typu a tvaru križovatky).
- V návrhu ÚPN nedochádza k novému dopravnému napojeniu na cestu I. triedy.
- V grafickej časti je navrhnuté umiestnenie zastávok autobusovej dopravy a vyznačená ich pešiu dostupnosť.
- Cyklistické a pešie trasy sú navrhované a vyznačené i v širších vzťahoch k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je potrebné v ďalšom navrhnúť v zmysle STN 73 6110. Cyklistické trasy sú navrhované zásadne mimo telesa cesty I. Triedy.
- Vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110.
Slovenská správa ciest nepripravuje žiadnu stavbu v záujmovom území obce Beladice.
- Novonavrhované rozvojové plochy na bývanie sú nevyhnutné navrhnúť mimo ochranných pásiem ciest I. triedy a mimo pásiem neprípustnej hladiny hluku. Pretože dodatočné požiadavky na správcov ciest na elimináciu negatívnych dopadov dopravy na obyvateľov nebude možné riešiť.

B16 ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

B16.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

Hydrológia – vodohospodárske pomery

Povrchové vody - Vodné toky

Riešeným územím je územie obce Beladice vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Riešeným územím pretekajú vodohospodársky významné vodné toky : obcou potok

Drevenica, juhozápadnou časťou k.ú. potok Bocegaj. Cez obec preteká aj občasný tok Čakýň.

Celé územie patrí do povodia rieky Žitava, kadiaľ preteká potok Drevenica, ako pravostranný prítok rieky Žitava. Potok Bocegaj a občasný tok Čakýň sú pravostranné prítoky potoka Drevenica. Z geografického hľadiska spadá povodie Žitavy v riešenom území do Žitavskej pahorkatiny a Žitavskej nivy.

Potok Drevenica predstavuje pravostranný prítok rieky Žitava s dĺžkou 22 km. Pramení severne od obce, v pohorí Tríbeč, pod úpäťm vrchu Veľký Tríbeč, v nadmorskej výške približne 550 m.n.m. V severnej časti vchádza do riešeného územia, preteká východne od zastavaného územia obce Pustý Chotár, cez obec Beladice, západne od zastavaného územia Veľkých a Malých Chrašťan a v južnej časti záujmové územie obce opúšťa. Pri rybníku - Nová Ves nad Žitavou sa vlieva do rieky Žitava.

Potok Bocegaj je pravostranným prítokom potoka Drevenica s dĺžkou 11,5 km, patriaceho do základného povodia rieky Žitava. Pramení v zastavanom území obce Žirany, v nadmorskej výške približne 230 m n.m. V západnej časti katastrálneho územia obce Beladice vchádza do územia (časť "Bratská") a v severnej časti od zastavaného územia obce Malé Chrašťany sa vlieva do potoka Drevenica.

Čakýň - občasný tok je pravostranným prítokom potoka Drevenica s dĺžkou necelých dvoch kilometrov, patriaceho do základného povodia rieky Žitava. Pramení v katastrálnom území obce Neverice, v nadmorskej výške približne 189 m n. M. Nakoľko sa jedná o občasný tok, jeho koryto sa zaplňa najmä v období jarného topenia snehu a v prípade dlhšie trvajúcich alebo letných prívalových zrážok.

Geotermálna energia

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra väčšia časť katastrálneho územia spadá do vymedzenej geotermálnej oblasti 21/1. V lokalite "Gačov" bol v 80-tych rokoch minulého storočia realizovaný geotermálny vrt, ktorý však nie je v evidencii ŠGÚDŠ.

Vodné hospodárstvo

Zásobovanie vodou

V roku 2003 bol v obci Beladice vybudovaný verejný vodovod v dĺžke 19,25 km. Prostredníctvom neho sú zásobované domácnosti, ako aj podnikatelia dostatočným množstvom kvalitnej pitnej vody. Na verejný vodovod je napojených 74 % domácností a voda do siete je dodávaná diaľkovým vodovodom z Gabčíkova. Prívodné vodovodné potrubie Choča - Beladice má parameter PVC DN 200.

Prevádzkovateľom verejného vodovodu je spoločnosť Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Odštepny závod OZ Nitra.

Výpočet potreby vody

Základné údaje-stav

- počet obyvateľov / r. 2016/	1603
- špecifická potreba pre byty s lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom	135,0 l/os.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť	25,0 l/os.deň

Výpočet potreby vody

Základné údaje-stav

Priemerná denná potreba

$$Q_p = 0,75 \times [(1603 \times 135,0) + (1603 \times 25,0)] = 0,75 \times [216\,405 + 40\,075] = 0,75 \times 256\,480 \cong 192\,360 \text{ l/deň}$$

$$Q_p \cong 2,226 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba

$$Q_m = Q_p \times 1,6 = 192\,360 \times 1,6 = 307\,776 \text{ l/deň}$$

$$Q_m \cong 3,562 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba

$$Q_h \cong Q_m \times 1,8 = 3,562 \times 1,8 \cong 6,411 \text{ l/s}$$

Návrh

- počet obyvateľov / koniec návrhového obdobia cca 2026 - predpoklad/ 1603+1109 = 2712
- špecifická potreba pre byty s lokálnym ohrevom vody a vaňovým kúpeľom 135,0 l/os.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť 25,0 l/os.deň

Priemerná denná potreba

$$Q_p = 0,75 \times [(2712 \times 135,0) + (2712 \times 25,0)] = 0,75 \times [366120 + 67\,800] = 0,75 \times 433\,920 \cong 325\,440 \text{ l/deň}$$

$$Q_p \cong 3,766 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba

$$Q_m = Q_p \times 1,6 = 325\,440 \times 1,6 = 520\,704 \text{ l/deň}$$

$$Q_m \cong 6,026 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba

$$Q_h \cong Q_m \times 1,8 = 6,026 \times 1,8 \cong 10,846 \text{ l/s}$$

Hydromelioračné zariadeniaZavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok- zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových) zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídmi. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody. Pri dostatočných zásobách vody a jeho vysokom potenciáli využiteľnosti, sa samotný tlak na využívanie vody môže pohybovať v intenciách trvalej udržateľnosti.

ÚPD rešpektuje všetky jestvujúce vodohospodárske stavby a navrhuje vodovod a kanalizáciu aj do nových rozvojových lokalít.

Podľa vyjadrenia Hydromeliorácií, š.p. Bratislava v riešenom území sú evidované hydromelioračné zariadenia :

v k. ú. Pustý Chotár

- kanál od Choče (evid. č. 5206 076 003), ktorý bol vybudovaný v r. 1964 o celkovej dĺžke 0,620 km v rámci stavby „OP a ÚT Čakýň - Choča - Neverice“
- kanál krytý II. (evid. č. 5206 146 002), ktorý bol vybudovaný v r. 1983 o celkovej dĺžke 0,238 km v rámci stavby „OP Nová Ves nad Žitavou“

v k. ú. Veľké Chraššany

- podzemné rozvody závlahovej vody - vetvy „A4“ a „B1“ vodnej stavby „ZP z VN Slepčany“ (evid. č. 5206 167), ktorá bola daná do užívania v r. 1986 s celkovou výmerou 1 100 ha

v k. ú. Beladice

- podzemné rozvody závlahovej vody - vetvy „A4“, „B1“, „B11“ a „B 12“ vodnej stavby „ZP z VN Slepčany“ (evid. č. 5206 167), ktorá bola daná do užívania vr. 1986 s celkovou výmerou 1 100 ha

v k. ú. Pustý Chotár, Beladice, Veľké Chrašťany a Malé Chrašťany je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom nám neznámeho vlastníka.

Závlahovú stavbu - záujmové územie závlahy a podzemné závlahové potrubie s nadzemnými objektmi žiadame rešpektovať. S umiestnením stavieb trvalého a dočasného charakteru na závlahovom potrubí a v jeho ochrannom pásme nesúhlasíme.

V prípade, že v rozhodovacom procese prevýši záujem vlastníkov parciel o zhodnotenie ich vlastníctva a správny orgán vydá súhlas so zmenou funkčného využitia územia na stavebné účely podľa § 13 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a následne rozhodnutie o odňatí parciel podľa § 17 uvedeného zákona, žiadame správny orgán, aby v rozhodnutí zaviazal stavebníka (vlastníka pozemkov) pred začatím stavebného konania na príslušnú stavbu prekonzultovať návrh projektu stavby so š.p. Hydromeliorácie - Odborom správy a prevádzky HMZ, ktorý na základe predloženej dokumentácie a odborného posúdenia určí stavebníkovi jednu z podmienok stanovených v bodoch a/, b/, c/

Predložiť projektovú dokumentáciu k stavebnému povoleniu na odsúhlasenie na Hydromeliorácie, š.p.

Taktiež odvodňovacie kanále žiadame pri vypracovaní projektovej dokumentácie územného plánu a realizácii stavieb rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary u otvoreného kanála a 5 m od osi krytého kanála. Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanálov je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky IHMZ nášho š.p.

Záver:

1. Vytvoriť územno-technické predpoklady pre realizáciu vodovodu, kanalizácie v obci, vo všetkých rozvojových lokalitách a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.
2. Rešpektovať vodárenské zariadenia a ich ochranné pásma.
3. Vytvorenie územno-technických podmienok pre lokalizáciu stavieb, objektov a opatrení protipovodňovej ochrany obce.
4. V rámci riešenia problematiky vodného hospodárstva - povrchových vôd, je potrebné v pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii časti „Vodné hospodárstvo“ ako i v ďalších príslušných častiach dokumentácie akceptovať a zapracovať nasledovné požiadavky:

- V rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného požadujeme rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“.

- V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami - uvedené je potrebné zapracovať do časti „Ochrana pred povodňami“.

- V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z.(Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 požadujeme zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov min. 10,0 m od brehovej čiary, resp vzdušnej päty hrádze, od ostatných vodných tokov min. 5,0 m obojstranne.

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavenie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí.

Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity -uvedené je potrebné zapracovať do textovej i grafickej časti „Ochranné pásmo vodných tokov“, Smernej i Závaznej časti ÚPN.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary.

Upozorňujeme Vás na skutočnosť, že pokiaľ sú vodné toky v k ú. obce neupravené s prirodzeným režimom odtoku povrchových vôd, predmetné územie nie je chránené na prietok Q_{mo}

- ročnej veľkej vody.

Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, ako správca vodohospodársky významných vodných tokov zabezpečil v súlade s príslušnou legislatívou, pre účely vyplývajúce z ustanovení Zákona o ochrane pred povodňami a súvisiacich právnych predpisov, pre potreby obce súvisiace s jeho činnosťou pri plnení úloh vo verejnom záujme, vypracovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika s kartografickou interpretáciou v mierke 1:10 000 s vyznačenou záplavovou čiarou. Vyhотовené mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika s vyznačenou záplavovou čiarou sú sprístupnené obciam zaradeným medzi geografické oblasti s potenciálne významným povodňovým rizikom, medzi ktoré patrí aj obec Beladice, na adrese: <https://wmpompr.svp.sk> a následne budú obci odovzdané aj v tlačenej forme. Rozvojové zámery v obci bude potrebné riešiť v súlade s uvedenými mapami povodňového ohrozenia a povodňového rizika.

V prípade záujmu o výstavbu v lokalitách situovaných pri vodných tokoch bude potrebné vlastnú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie, nad hladinu Q₁₀₀ - ročnej veľkej vody resp. v prípade jeho situovania v stanovenom inundačnom území v rámci návrhu Územného plánu obce Beladice stanoviť ochranu riešeného územia vodohospodárskou stavbou, reguláciou alebo ohradzovaním vodného toku.

Zároveň upozorňujeme, že navrhovanú ochranu riešeného územia si musí žiadateľ -investor zabezpečiť na vlastné náklady spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou, ktorej súčasťou bude hydrotechnický výpočet so zistením hladiny pri Q₁₀₀ Uvedenú projektovú dokumentáciu žiadame prerokovať a odsúhlasiť s našou organizáciou.

V zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami sa v inundačnom území nesmú umiestňovať stavby vymenované týmto zákonom.

V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky :

- pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe, je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky.,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,

- stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby,
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich, stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť s organizáciou SVP š.p.

5. rozšírenie jestvujúcej vodovodnej siete a odkanalizovanie obce riešiť v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií Nitrianskeho kraja;

1. Do územného plánu obce Beladice je zapracované, že predmetná vodná stavba skupinová kanalizácia /"Združenie obcí Mikroregión Podtrábečie – Drevenica"/ podľa vydaného Rozhodnutia bude zaústená do verejnej kanalizácie obce Beladice a následne do ČOV Beladice
2. V ÚPN obce Beladice je zapracované a vyznačené navrhované prírodné vodovodné potrubie od napojenia na existujúci vodovod pred obcou Beladice do obce Neverice a ďalej smerom na Ladice a Kostol'any pod Trábečom. Prírodné vodovodné potrubie (rad A) má byť podľa DÚR stavby „Vráble - Kolíňany, prívod vody" v ďalšom plánovanom období zokruhované cez Kolíňany až po mesto Vráble.
3. Pri umiestňovaní stavieb brať do úvahy inundačné územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia) a pobrežné pozemky vodných tokov.

B16.2 Kanalizácia

Stoková sieť v obci Beladice odvádza splaškové vody z obce do vybudovanej ČOV. Kanalizácia sa nachádza v intraviláne obce Beladice, potom v častiach Pustý Chotár, Veľké Chrašťany a Malé Chrašťany. Zo severnej strany záujmového územia vchádza do katastrálneho územia výtlačné potrubie Jelenec - Neverice - Beladice PVC DN 160.

Kanalizačné potrubie je uložené v miestnych komunikáciách, v štátnej ceste, v zelenom páse a v zeleni. Potrubie križuje štátnu cestu 5x uložením potrubia do ocelevej chráničky DN 500 a 4x križuje tok Drevenica s obetónovaním potrubia.

Kanalizačné potrubie v obci bolo vybudované z rúr PVC DN 400, DN 300, DN 200, DN 110. Na kanalizačnom potrubí boli vybudované prefabrikované typové kanalizačné šachty.

V rámci stokovej siete boli vybudované dve čerpacie stanice:

- Čerpacia stanica ČS1 bola vybudovaná na zberači AE a výtlakom V1 odvádza splaškové vody do kanalizačnej šachty na zberači AC. Priemerný denný prietok prečerpávaných odpadových vôd $Q_{sd} = 0,875 \text{ l/s}$.
- Čerpacia stanica ČS2 bola vybudovaná na stoke A-1 a výtlakom V2 odvádza splaškové vody do kanalizačného zberača A - PVC DN 400 (300).

Obec má dobudovanú celoobecnú jednotnú kanalizačnú sieť vrátane ČOV.

Návrh vytvára predpoklad pre priestorové a kapacitné zväčšenie ČOV Beladice tak, aby bolo možné prijať splaškové vody zo skupinovej kanalizácie - "Združenie obcí Mikroregión Podtrábečie – Drevenica".

V rámci odkanalizovania rozvojových častí navrhujeme vybudovať gravitačnú kanalizačnú sieť. Pre odkanalizovanie územia je potrebné vybudovať:

- gravitačnú kanalizačnú sieť PVC-U DN 300,

V návrhovom období je preto potrebné dobudovať kanalizačnú sústavu a iniciovať pripojenie obyvateľstva na tento systém.

Stoky sú navrhované väčšinou vo vozovkách. Trasa stôk je navrhnutá tak, aby boli dodržané ustanovenia „priestorovej“ normy (STN 73 6005) – tzn. pri križovaní a súbehu musia byť dodržané vzdialenosti medzi povrchom kanalizačných rúr a povrchom jestvujúcich potrubí. Ďalej bola pri návrhu trás kanalizácie vo vozovke snaha o umiestnenie navrhovaného kanalizačného potrubia pokiaľ možno v strede jedného jazdného pruhu vozovky alebo v strede tejto vozovky (aby bol vylúčený prejazd poklopov kolesami áut).

V návrhu kanalizácie bola snaha o napojenie všetkých rodinných domov v obci.

Spád kanalizácie je (vzhľadom k zaisteniu dostatočnej unášacej sily vody nedovoľujúcej zanášanie stôk) uvažovaný minimálne 5‰.

Profil gravitačnej kanalizácie je DN 300. Materiálom je podľa požiadavky budúceho prevádzkara PVC). Do ryhy bude ukladané do pieskového lôžka. Priemerná hĺbka ryhy je cca 2,5 m.

Výtlačné potrubia sú navrhované z rúr rPE DN 63 uložených do pieskového lôžka.

Stavebná ryha bude zapažená z dôvodu snahy zmenšenia výkopu. Stavebná ryha otvorená bude u stôk v extravilánoch.

V mieste vedenia trasy kanalizácie vo vozovke budú na kanalizácii vysadené odbočky pre napojenie prípojek z rodinných domov, tieto budú vytiahnuté cca 1 m za vozovku a zaslepené (ukončené zátkou). Presné umiestnenie koncov týchto odbočiek bude dokladované (zamerané).

Šachty na stokovej sieti sú typové a sú umiestnené v lomových bodoch trasy, na sútokoch stôk a v rovných úsekoch šachty, v ktorých je na potrubí osadený „T“ – kus pre čistenie kanalizácie tlakovou vodou.

V navrhovaných trasách kanalizácie dochádza k stretu s podzemnými inžinierskymi sieťami, ktoré sú v situácii zakreslené podľa podkladov správcov týchto sietí. Tieto podklady nezaručujú svojou kvalitou požadovanú presnosť, preto je nutné pred zahájením výkopových prác skutočný priebeh sietí komisionálne vytýčiť priamo v teréne.

Pri návrhu boli dodržané minimálne vzdialenosti medzi povrchmi kanalizácie a jestvujúcimi podzemnými sieťami podľa STN 73 6005 „Priestorové usporiadanie sietí technického vybavenia“.

Križovanie a súbehy navrhovanej trasy kanalizácie s jestvujúcimi stožiarimi vonkajšieho vedenia je riešené navrhnutím trasy v minimálnej vzdialenosti výkopu od najbližšej časti stožiaru – t.j. 0,8 m. V ojedinelých a nutných prípadoch (nedostatok miesta) nebudú medzi vodovodom a navrhovanou kanalizáciou dodržané vzdialenosti podľa „priestorovej normy“ (STN 73 6005), v najhoršom prípade je možné viesť kanalizáciu v trase pod vodovodom. Tento prípad sa v obci nepredpokladá.

Pokiaľ bude výstavba kanalizácie prebiehať vo vozovkách, ktoré sú majetkom Slovenskej správy ciest, bude podľa ich požiadavky prevedené zbrúsenie a obnova vrchnej vrstvy na polovici šírky komunikácie, v prípade prekopov pre prípojky bude toto prevedené v celej šírke vozovky.

Nové kanalizačné vetvy /gravitačná časť/ sú navrhované z materiálu PVC DN 300.

Preložky jestvujúcich inžinierskych sietí sa nepredpokladajú, iba minimálne množstvo preložiek niektorých stĺpov nadzemného vedenia.

Do stôk obce budú napojené domové prípojky z domov. V prípade kanalizácie uloženej v ceste, ktorá je v správe Slovenskej správy ciest, bude urobená obnova obrusnej vrstvy v celej šírke vozovky. ČS budú elektrifikované.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd zo všetkých rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010, ktorým sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku.

V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak , aby odtok z daného

územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie infiltrácia dažďových vôd a pod.)

Vypúšťanie obsahu žump do povrchových a do podzemných vôd je zakázané.

Výpočet prietokov splaškových odpadových vôd

Základné údaje

- počet obyvateľov v súčasnosti		1603 ob.
- počet obyvateľov v návrhovom období		2712 ob
- priemerná denná potreba vody (súčasnosť)	$Q_p =$	192 360 l/deň
	$Q_p \cong$	2,226 l/s
- priemerná denná potreba vody (návrhové obdobie)	$Q_{p1,2,3} =$	325 440 l/deň
	$Q_{p1,2,3} \cong$	3,766 l/s
- súčiniteľ max. hodinovej nerovnomernosti	$k_{hmax} =$	3,0

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd.

Súčasnosť

$$Q_{24} = Q_p = 192\,360 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24} \cong 2,226 \text{ l/s}$$

Návrhové obdobie

$$Q_{24-1} = Q_{p1,2,3} = 325\,440 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24-1} \cong 3,766 \text{ l/s}$$

Rozdiel – nárast medzi návrhovým obdobím a súčasnosťou je 1,54 l/deň

Maximálny hodinový prietok splaškových odpadových vôd.

Súčasnosť

$$Q_{hmax} = 2,226 \times 3,0 \cong 6,678 \text{ l/s}$$

Návrhové obdobie

$$Q_{hmax} = 3,766 \times 3,0 = 11,298 \text{ l/s}$$

B16.3 PLYNOFIKÁCIA

V roku 1997 bola celá obec plynofikovaná. Plynovodná sieť má dĺžku 18,9 km. Plynofikácia mala pozitívny vplyv na zlepšenie životného prostredia v obci. Došlo k zníženiu tvorby tuhého komunálneho odpadu a potreby jeho následnej likvidácie. Ďalším priaznivým dopadom bolo podstatné zvýšenie kvality ovzdušia, pretože pri vykurovaní zemným plynom nevznikajú škodlivé látky, ktoré vznikajú pri spaľovaní iných menej hodnotných fosílnych palív. Najväčší odber plynu je spôsobený spotrebou v domácnostiach. Na plyn je v obci napojených približne 79 % domácností. Zvyšok odberateľov, tohto kvalitného energetického média, tvorí aj podnikateľský sektor.

Dôvody na vypracovanie generelu

Generel (G) plynárenských zariadení (PZ) bol vypracovaný pre Návrh Územno-plánovacej dokumentácie (ÚPD-N) obce Beladice. ÚPD-N rieši katastrálne územia obce Beladice a to Pustý Chotár, Beladice, Veľké Chrašťany, Malé Chrašťany a Čakýň.

Podklady použité na vypracovanie generelu

Na vypracovanie G PZ boli použité tieto podklady:

- údaje poskytnuté od SPP – distribúcia a.s., od OcÚ Beladice a od spracovateľa ÚPD-N,
- mapové podklady dotknutých lokalít,
- Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a
- Technické pravidlo plyn TPP 702 07 Miestne plynovody a prípojky. Zásady pre navrhovanie distribučných sietí s prevádzkovým tlakom do 400 kPa.

Odberatelia zemného plynu

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V obci sa môžu, v zmysle kategorizácie odberateľov ZP prevádzkovateľa plynovodnej distribučnej siete (DS) nachádzať štyri základné kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov (ročný odber ZP do 6,5 tis.m³) je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m³) je kategória maloodberatelia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber od 60 tis.m³ do 400 tis.m³) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m³) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov ZP nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce, podľa jednotlivých kategórií k 04/2016, je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

(Tabuľka č.8)

stav odberateľov ZP k 04/2016:

<i>kategória odberateľa</i>	<i>počet</i>
domácnosť (D)	529
maloodberateľ (M)	30
strednoodberateľ (S)	2
veľkoodberateľ (V)	0

Plynárenské zariadenia v obci

Obec je celoplošne plynofikovaná. Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou DS tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnych územiach obce v súčasnosti prevádzkuje najmä fa SPP – distribúcia, a.s..

Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce je VTL prípojka PN63 DN50 Beladice z VTL plynovodu PN63 DN700 Ruská – Mokry Háj a VTL regulačná stanica (RS) RS 1200 Beladice.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci je STL2 plynovodná DS. Táto tzv. miestna sieť (MS) pozostáva z dvoch údržbových oblastí (ÚO) s názvami ÚO Beladice a ÚO Choča. MS je

tvorená úsekmi STL plynovodov a plynovodnými prípojkami z ocele a z PE. MS zabezpečuje v obciach menovaných ÚO plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je ZP dodávaný STL plynovodnými prípojkami (PP). Doreguláciu ZP z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

V južnom cípe územia obce v katastrálnom území Malé Chrašťany sa nachádza aj VTL plynovod PN63 DN500 Zlaté Moravce - Šaľa.

Územím obce je trasovaný STL2 prepojovací plynovod D90 Beladice – Choča.

V riešenom území sa nachádzajú zariadenia katódovej ochrany:

- SKAO Pustý Chotár
- SKAO Chrašťany
- káble na plynovod a anódu
- anódové uzemnenie

Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnych územiach obce podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

(Tabuľka č.9)

Distribučné diaľkové VTL plynovody a prípojky:

Názov	prevádzkový pretlak	dimenzia
plynovod Ruská – Mokrý Háj	do 6,3 MPa	DN700
plynovod Zlaté Moravce – Šaľa		DN500
prípojka Obaľovačka		DN100
prípojka Beladice		DN50

(Tabuľka č.10)

distribučné STL prepojovacie plynovody:

Názov	prevádzkový pretlak	dimenzia	materiál
plynovod Beladice – Choča	do 300 kPa	D90	PE

(Tabuľka č.11)

distribučná STL miestna plynovodná sieť Beladice:

zariadenie	prevádzkový pretlak	materiál
plynovody	do 300 kPa	PE / oceľ
prípojky		

Riešenie plynofikácie

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s návrhom ÚPD-N.

Navrhované STL plynovodné úseky v intraviláne obce budú ZP zásobované z jestvujúcej STL plynovodnej DS Beladice. Prevádzkované budú na taký STL pretlak ZP, na aký je v súčasnosti prevádzkovaná jestvujúca plynovodná DS obce.

Rozvojové lokality obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,

- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 11 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (D_{IBV}) treba na výpočet max. hodinového odberu ZP (Q_{mh}) uvažovať s hodnotou 1,4 m³/h. Miera plynifikácie nových potenciálnych odberateľov kategórie D sa predpokladá 80%.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi dodávateľa ZP, t.j. v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,
- hustota ZP 0,74 kg/m³,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbory treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi. Treba stanoviť podmienku, aby tlak v jednotlivých uzlových bodoch nepoklesol pod 1,5 násobok pretlaku 20 kPa, t.j., že pretlak v uzlových bodoch siete nesmie poklesnúť pod 30 kPa.

Rozsah navrhovaných PZ

(Tabuľka č.12)

miestne STL plynovody:

	dimenzia v mm	dĺžka v bm	materiál
Návrh	D50	4.025	HDPE MRS10 SDR11
Spolu		4.025	

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 metrov.

Nárast odberu ZP na bývanie v navrhovaných územiach

(Tabuľka č.13)

ZP na bývanie:

	počet BJ HBV	počet BJ IBV	spolu m ³ /h
Návrh	6	311	440,2
Spolu	6	311	440,2

Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovody PN63 DN700 12 m od osi
- VTL plynovody PN63 DN500 8 m od osi
- VTL prípojky PN63 DN100 a DN50 4 m od osi
- STL plynovody a prípojky v extraviláne 4 m od osi
- VTL a STL regulačné stanice 8 m od pôdorysu

- STL plynovody a prípojky v intraviláne 1 m od osi

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

- VTL plynovody PN63 DN700 200 m od osi
- VTL plynovody PN63 DN500 150 m od osi
- VTL prípojky PN63 DN100 a DN50 50 m od osi
- VTL a STL regulačné stanice 50 m od pôdorysu
- STL plynovody v extraviláne 10 m od osi
- STL plynovody v intraviláne (2+0,5xD) m od osi

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných PZ:

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §79 a §80 zákona NR SR č.251/2012 Z. Z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky. Zriaďovať stavby v OP a BP PZ a vykonávať činnosti v OP PZ možno len so súhlasom prevádzkovateľa DS a za podmienok ním určených.

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- A) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- B) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- C) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- D) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- E) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 mpa,
- F) 8 m pre technologické objekty - RS plynu,
- G) 150 m pre sondy,
- H) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- A) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 mpa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- B) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- c) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 mpa do 4 mpa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- d) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- E) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- F) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- G) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 mpa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- H) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch,
- I) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

B16.4 ELEKTRIFIKÁCIA

Obec Beladice je zásobovaná elektrickou energiou z prípojky vzdušného vedenia 22 kV, ktorá je napojená na 22kV vzdušné vedenie č. 246. Vedenie je spojovacím vedením medzi 110/22 kV transformovňami Nitra – Zlaté Moravce. Prípojky VN sú osadená drôtni AlFe 3x 50, uložené na podperných bodoch. Z vedení sú riešené 22kV prípojky vzdušné ku stožiarovým trafostaniciam. **Energetický kód obce je 003.**

Sekundárny rozvod v obci je riešený ako vzdušný na betónových stožiaroch. Súčasný napäťový pomery na sekundárnej strane aj na koncoch odbočiek sú dobré.

Vzhľadom na predpokladanú výstavbu jednotlivých celkov a ulíc v trase vzdušného 22kV vedenia sa urobí zakabelizovanie napojenia existujúcich, rekonštruovaných (zo stožiarových na kioskové) a nových TS v rámci obce. Vzhľadom na rozmiestnenie uzlov odberu a zaťaženia sekundárnej siete je potrebné urobiť nasledujúce opatrenia.

Prehľad pôvodných /rekonštr./ trafostaníc v k.ú. Beladice: pôvodný Pi. navrhovaný Pi.

- TS 003-001 - stožiarová	400 kVA	
- TS 003-002 - stožiarová	250 kVA	
- TS 003-003 - stožiarová	400 kVA	
- TS 003-004 - stožiarová /návrh kiosk/ (ÚPC "I")	250 kVA	250 kVA
- TS 003-005 - stožiarová	250 kVA	
- TS 003-007 - stožiarová	100 kVA	
- TS 003-008 - stožiarová	25 kVA	
- TS 003-009 - stožiarová /návrh kiosk/	250 kVA	250 kVA
- TS 003-012 - kiosková	1000 kVA	
- TS 003-013 - kiosková	1000 kVA	
- TS 003-014 - kiosková	400 kVA	
- TS neznáma k.ú. Čakýň		

Novonavrhované trafostanice v k.ú. Beladice : navrhovaný Pi.

-TS-nová-003-015 - kiosková (ÚPC „W2“)	1000 kVA
-TS-nová-003-016 - kiosková (ÚPC "G1")	160 kVA
-TS-nová-003-017 - kiosková (ÚPC "A")	250 kVA
-TS-nová-003-018 - kiosková (ÚPC "S")	100 kVA

Navrhované a rekonštruované TS bude treba riešiť ako typové – kioskové stanice s napojením na navrhované káblové vedenie 22kV.

V urbanistickom návrhu sa uvažuje s rozšírením bytových jednotiek, občianskou vybavenosťou a s podnikateľskými objektmi vrátane priemysel výroba, podnikanie. Obec je rozdelená na územno priestorové celky (UPC), v ktorých je navrhnutá vybavenosť vrátane nárastu potreby na energetickú záťaž, v celkovej hodnote **cca 5835 kVA**, ktoré bude riešené vybudovaním nových TS a rekonštrukciou existujúcich TS.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je :

- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m;

- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou;
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky;
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku;
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy;
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia;
- vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu;
- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Návrh vytvára územno-technické predpoklady pre zavedenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a radí ich medzi verejnoprospešné stavby.

ÚPN obce rešpektuje všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.

B 16.5 SPOJE A ZARIADENIA SPOJOV

Riešeným územím prechádzajú diaľkové a spojovacie telefónne vedenia. Obec z hľadiska telekomunikačného členenia do primárnej oblasti Nitra. V rámci návrhu sídla "Beladice", ktoré je kategorizované ako sídlo miestneho významu.

Slovak Telekom, a.s., v záujmovom území spravuje a prevádzkuje optické a metalické podzemné a nadzemné telekomunikačné vedenia, technologické zariadenia a BTS základňovú stanicu, ako súčasť verejnej elektronickej komunikačnej siete (ďalej len VEKS).

Jestvujúce telekomunikačné vedenia a zariadenia požadujeme v plnom rozsahu rešpektovať, z uvedeného dôvodu požadujeme do grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zakresliť a zapracovať všetky jestvujúce trasy a polohy telekomunikačných vedení a zariadení, nachádzajúce sa v záujmovom území.

-Telekomunikačné vedenia a zariadenia sú chránené ochranným pásmom v zmysle § 68 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Pri umiestňovaní zástavby, technickej infraštruktúry alebo iných činnosti v blízkosti telekomunikačných vedení a zariadení požadujeme rešpektovať ich ochranné pásma, dodržať ustanovenia § 65 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách o ochrane proti rušeniu a dodržať príslušné technické normy.

-Kolízie s telekomunikačnými vedeniami a zariadeniami požadujeme riešiť prekládkou dotknutých telekomunikačných vedení a zariadení na náklady investora, podľa požiadaviek Slovak Telekomu, a.s., na základe vypracovanej projektovej dokumentácie prekládky alebo ochrany TZ.

-Zakazuje sa zriaďovanie skládok materiálu a zriaďovanie stavebných dvorov počas výstavby na existujúcich podzemných telekomunikačných vedeniach a zariadeniach.

-V rámci plánovaného rozvoja dotknutého územia je potrebné do územnoplánovacej dokumentácie navrhnuť a zapracovať napojenia jednotlivých riešených lokalít na verejnú

elektronickú komunikačnú sieť /VEKS/. Samotné body napojenia na VEKS, určíme na základe písomnej žiadosti.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásmom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

V ochrannom pásme nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie,
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu.

Rozvody sú vedené na betónových stĺpoch sekundárnych elektrických rozvodov na oceľových konzolách s keramickými izolantmi v ochrannom pásme od elektrických vodičov.

Územie obce je pokryté aj signálom sietí mobilných operátorov – Telekomu, Orange a O2 v dostatočnej intenzite. V obci je dostupný 4G internet.

ÚPN vytvára územno-technické predpoklady pre napojenie elektrických a telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaraďuje ich medzi verejnoprospešné stavby.

B17 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Negatívne prírodné javy

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Riešené územie sa nachádza v oblasti s možnosťou výskytu makroseizmickkej intenzity o sile 6 ° M.S.K. – 64 (Atlas krajiny SR, 2002, str. 276.).

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami.

Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prisunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Celé riešené územie – k.ú. Pustý Chotár, Beladice , Veľké Chrašťany, Malé Chrašťany a Čakýň sa nachádzajú v strednom radónovom riziku.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Geodynamické javy

V riešenom území sa potencionálne vyskytujú nasledovné geodynamické javy:

- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd veternou eróziou* – v súčasnej dobe nie je evidované,
- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou* – je stredné až extrémne (Atlas krajiny SR, 2002,),

Zosuvné procesy a výmoľová erózia

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v k. ú. zaregistrované zosuvy. V k. ú. nie sú evidované staré banské diela.

Sekundárne stresové javy a zdroje

Stresové javy a zdroje predstavujú sprievodné javy, ktoré vznikli ľudskou aktivitou a majú negatívny dosah na územie.

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kategorizácia zdrojov znečistenia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok

Obec je plynofikovaná. V k. ú. Beladice, Pustý Chotár, Veľké Chrašťany, Malé Chrašťany a Čakýň sa nenachádzajú veľké zdroje znečistenia ovzdušia.

Povrchové vody

Nariadením vlády č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Ustanovujú sa kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde).

Podpovrchové vody

Podpovrchové vody tvorí pôdna a podzemná voda.

V obci sa zachovalo množstvo studní, ktoré sa po vybudovaní využívajú zväčša na polievanie záhrad. Voda má zvýšenú hladinu dusičnanov a na pitie sa nehodí.

Pôdna voda je disponibilným zdrojom pre biosféru. Je obsiahnutá v pôde a nevytvára súvislú hladinu. Pôdna voda je veľmi dôležitá najmä z hľadiska jej využitia v poľnohospodárstve.

V riešenom území v súčasnosti nie sú dostupné dostatočné údaje o nej, nakoľko nie je vybudovaný monitoring na jej sledovanie.

Podzemná voda je definovaná ako časť podpovrchovej vody, ktorá vyplňuje dutiny zvodnených hornín a ktorá podľa charakteru vytvára obyčajne súvislú hladinu. Podzemné vody majú vyhradené osobitné miesto v zákone o vodách, prednostne sa majú využívať pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Podzemná voda je nenahraditeľná zložka životného prostredia.

Kontaminácia pôd

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatočnej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu zníženiu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganického a organického pôvodu z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi relatívne čisté pôdy. (Atlas krajiny SR, 2002, M 1: 500 000, M 1: 1 000 000, str. 279 - 280).

V predmetnom území je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž:

- Názov EZ: ZM (001) / Beladice - ČS P HM Slovnafť Názov lokality: ČS PHM Slovnafť.
Druh činnosti: čerpacia stanica PHM Registrovaná ako: C - sanovaná/rekultivovaná lokalita.

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má prítomnosť cesty rýchlostnej cesty R1 a cesty I. triedy I/65, ktorá vedie cez katastrálne územie. Je zdrojom hluku a vibrácií.

Poškodenie bioty

Biota zahŕňa všetky živé organizmy vo vymedzenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov, ale v tejto časti uvedieme najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine a ktoré poškodzujú najmä pôvodné druhy rastlín a živočíchov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Medzi dôsledky hospodárskej činnosti človeka patrí aj napr. znižovanie plochy pôvodných a prirodzených biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli resp. sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré boli obsadené nepôvodnými druhmi organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedomé pestovanie poľnohospodárskych kultúr) alebo sekundárne prenikaním agresívnejších druhov, ktoré vytlačili resp. vytláčajú pôvodné druhy organizmov. Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine až po vymiznutie niektorých druhov.

K poškodzovaniu bioty v súčasnosti dochádza aj sekundárnymi stresovými zdrojmi, ktoré sú spojené so zavádzaním intenzívnej poľnohospodárskej výroby, zakladaním nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby) a to znečisťovaním ovzdušia, pôdy a vody ako základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najrozsiahlejšiemu poškodzovaniu bioty došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia, následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine. Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor prirodzených lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi barierovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchy. Sú to predovšetkým rýchlostná cesta R1, cesta I./65, nadzemné elektrovedy a dopravné koridory.

Nadzemné elektrovedy spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahu elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovedoch resp. pri rekonštrukcii existujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov.

Cestná doprava spôsobuje zranenie resp. úhyn ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko.

Pôvodná biota je poškodzovaná aj využívaním niektorých foriem hospodárenia napr.

v lesnom hospodárstve je to holorubný spôsob obnovy, celoplošná príprava pôdy a pestovanie nepôvodných druhov drevín akými sú napr. agát biely a topol šľachtený.

Biota je poškodzovaná aj vplyvom používania rôznych chemických látok

v poľnohospodárskej i lesohospodárskej činnosti, znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami, nelegálnymi skládkami.

Stresové prvky a javy sídelné a technické

Výrobné areály

Ekonomická základňa obce je tvorená súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia - živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých a stredných firiem. Priemyselná výroba, ktorá by ohrozovala kvalitu zložiek životného prostredia tu nie je. Potenciálnym zdrojom hluku, prachu ako aj znečisťovania ovzdušia je súkromná špedičná firma.

Obytné areály a areály služieb

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody únikom odpadových vôd z netesných žump a šírením invázných druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch. Obytné územie je permanentne ohrozované zasypávaním rigolov komunálnym odpadom.

Dopravné línie a plochy

Zastavaným územím obce prechádzajú cesty III. triedy.

Cesta III. triedy III/1669

Cesta III. triedy III/1673

Cez k.ú. Čakýň prechádza cesta III. triedy, III/1661.

Elektrovodý

K. ú. prechádzajú línie 22 kV kV vzdušného vedenia. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi pohľadovo krajinné estetické negatíva.

Produktovodý

Cez riešené územie neprechádzajú produktovodý a nezasahujú do neho ani ich ochranné pásma.

Telekomunikácie

Spoločnosť Slovak Telekom má v k. ú. trasy telekomunikačných káblov rôznej dôležitosti vrátane zariadení a objektov.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V k. ú. obce sa nachádza.

Skládky odpadov

Podľa uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Komunálny odpad v obci je vyvážaný v pravidelných intervaloch na skládku tuhého komunálneho odpadu.

Separovaný zber v obci a jeho podrobnosti upravujú všeobecne záväzné nariadenia obce.

Obec organizuje zber formou kontajnerov na sklo, papier, plasty. Nádoby pre určené zložky odpadu sú rozmiestnené v obci na miestach určených všeobecne záväznými nariadeniami, ktoré tiež upravujú podrobnosti nakladania s drobným stavebným odpadom, jeho odvoz zabezpečujú zmluvní partneri. Zhromažďovanie a preprava objemného odpadu sa v obci uskutočňuje najmenej dvakrát ročne. Obecný úrad zabezpečí u organizácie oprávnenej na nakladanie s komunálnym odpadom umiestnenie veľkokapacitných kontajnerov na vhodných miestach v obci, dohodne spôsob prepravy a zneškodnenia a intervaly vývozu. Obec zabezpečuje zber a prepravu oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín.

V katastrálnom území obce je evidovaná jedna uzatvorená a rekultivovaná skládka podľa projektovej dokumentácie, dve upravené skládky a štyri opustené skládky bez prekrytia (nelegálne skládky).

V katastrálnom území obce sa nachádza skládka odpadu, ktorá predstavuje potenciálnu environmentálnu záťaž v území.

V predmetnom území je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná pravdepodobná environmentálna záťaž:

Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

V predmetnom území je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž:

- I. Názov EZ: ZM (002) / Beladice - skládka TKO (Veľké Chrašťany) Názov lokality: skládka TKO (Veľké Chrašťany).
Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu Registrovaná ako: C - sanovaná/rekultivovaná lokalita.
- II. Názov EZ: ZM (001) / Beladice ČS PHM Slovnaft.Názov lokality : ČS PHM Slovnaft,druh činnosti :čerpacia stanica PHM registrovaná ako :C – Sanovaná/rekultivovaná lokalita.

Ohrozenie prvkov ÚSES

Prvky územného systému ekologickej stability ohrozujú socioekonomické javy, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť ÚSESu, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území prvky ÚSES sú najviac ohrozované:

- *intenzívnou poľnohospodárskou výrobou*

Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom *znečisťovanie zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií* (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť.

- *odpadovým hospodárstvom*

Nelegálne skládky sú potencionálnym zdrojom znečistenia podlažia, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Potencionálnou environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov resp. medziproduktov z výroby.

- *prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry*

Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami zo žump.

Vzdušné elektrické vedenia ktoré križujú poľnohospodársku krajinu obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo.

Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

B18 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Prírodné zdroje

Surovinové zdroje

Ochranu a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska.

Chránené ložiskové územie a jeho zmeny určuje obvodný banský úrad rozhodnutím po vyjadrení príslušného orgánu ochrany prírody a po dohode s príslušným stavebným úradom podľa osobitného predpisu.

Z hľadiska využívania ložísk nerastov ako aj ich ochrany má zásadný význam rozdelenie ložísk na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku.

V zmysle uvedenej legislatívy je potrebné na území chrániť všetky výhradné ložiská nerastov, ktoré sú chránené určenými dobývacími priestormi a chránenými ložiskovými územiami.

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra :

Evidujeme výhradné ložisko „Beladice (33) – lignit“ s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) .Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložiska žiadame územie v blízkosti chráneného ložiskového územia nevyužívať na obytné, prípadne rekreačné účely.

- neevidujeme staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988,
- evidujeme skládky odpadov tak,
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast,
- predmetné územie spadá do stredného radónového rizika,
- v záujmovom území nie sú registrované zosuvy;

Podľa § 20 ods.3 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov, je územie so stredným radónovým rizikom vymedzené ako územie s rizikom stavebného využitia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 z podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

B19 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE

Ohrozenie územia povodňami

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- c) kombináciu opatrení a) + b)

Riziko povodní

Riziko povodní

Rozvojové aktivity v priľahlom území vodných tokov Bocegaj, Čakýň, Drevenica sú navrhované v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch, realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci katastrálnych území obce Beladice.

Obec je čiastočne ohrozená povodňami, zapríčinenými vodnou eróziou na sprašových poliach (lokalita Dolný Čakýň a Korytné, od časti Gačov až k lokalite Kišovské role, lokalita "Starý mlyn" až po "Maďarský kút" - extrémna vodná erózia). Obec môže byť ohrozená prívalovými dažďami zo spomínaných lokalít.

Podrobne viď. Kapitola B13.

V území okresu Zlaté Moravce sú na významnejších tokoch odtokové pomery z väčšej časti vysporiadané a toky sú upravené s kapacitou v intravilánoch na Q_{100} , v extravilánoch od Q_{20} do Q_{100} .

Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava drobných vodných tokov ako súčasť hydromeliorácií, za účelom ich stabilizácie, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a umožnenia vyústenia odvodňovacích sústav.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

- V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (§20) – uvedené je potrebné zapracovať i do časti „Ochrana pred povodňami“.
- V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q 100 – ročnej veľkej vody požadujeme rešpektovať ich inundačné územie, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle tohto zákona.
- Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce.
- Stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.
- V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a povrchových technických diel na nich.
- Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.
- Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť s našou organizáciou.
- V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch, realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci územia obce Beladice.

Ochrana pred povodňami zahŕňa:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- c) kombináciu opatrení a) + b)

V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami a v súlade s plánom protipovodňovej ochrany.

B20 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/definoval pôdu ako vrchnú vrstvu Zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- a) produkcia biomasy
- b) filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- c) ochrana diverzity druhov živých organizmov

- d) fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio-ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- e) zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- f) kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využívanej pôdy. Podľa tzv. „carrying capacity“ územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využiteľných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy na území Slovenskej Republiky má viac ako 40-ročnú históriu.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon SNR č. 307/1992 Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. V roku 1996 bolo nar. vlády SR č. 19/1993 Z.z v znení nar. vlády SR č. 278/1994 Z.z. zrušené a nahradené novým nariadením vlády SR č.152/1996 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy.

Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť nový zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nové výšky odvodov za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sú v súčasnosti posudzované nariadením vlády č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, a to podľa § 1 prílohy č. 2.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie.

Medzi základné zásady patria:

- čo najmenej narúšať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie;
- chrániť poľnohospodársku pôdu najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohospodárskej pôdy
- chrániť poľnohospodársku pôdu 1-4-bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie;
- urbanistický rozvoj sídelných útvarov (obcí a miest) na PP pristúpiť len v prípade, ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli zastavanom území vyčerpané;
- klásť dôraz na alternatívne riešenia, v prípade záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Vyhláška č. 508/2004 Z.z ustanovuje podrobnosti o spracúvaní bilancie a skryvky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Princípy súčasnej bonitácie poľnohospodárskych pôd

Koncepcia bonitácie poľnohospodárskych pôd v podstate nadväzuje na tradičné princípy bonitácie u nás. Každá parcela je charakterizovaná parametrami pôdno-ekologických vlastností vyjadrenými tzv. "bonitovanými" pôdno-ekologickými jednotkami BPEJ. Týmto jednotkám odpovedajú aj normatívne údaje o produkcii poľnohospodárskych plodín, ktoré sa môžu v daných prírodných podmienkach a pri obvyklej agrotechnike pestovať, ako aj normatívne údaje o nákladoch, čo slúži pre výpočet ceny pôdy.

Bonitácia je vytvorená na základe pomerne podrobného pôdoznaleckého prieskumu a kategórií sklonu svahov, bonita- cena parcely sa vypočíta ako vážený priemer z plôch jednotlivých BPEJ, ktoré sa nachádzajú na určitej parcele.

Sústava pôdno- ekologickej jednotky BPEJ má dve úrovne:

1.Hlavná pôdno-klimatická jednotka:

Je to hlavná pôdna jednotka vyskytujúca sa v určitom klimatickom regióne, definovaná podľa pôdných druhov, hlavných kategórií hĺbky pôdy a sklonu u svahov.

2.Bonitovaná pôdnoekologická jednotka - BPEJ:

V podstate predstavujú hlavné pôdno-klimatické jednotky, ktoré sú podrobnejšie rozdelené podľa kategórií ich sklonu svahov, expozície, skeletovitosti, hĺbky pôdy a zrnitosti povrchového horizontu.

Každá BPEJ je určená kombináciou kódov jednotlivých vlastností na stabilných pozíciách 7 miestneho kódu.

Prehľad a zloženie PP podľa BPEJ v k.ú je podrobne spracované na mape M 1: 10000.

Charakteristika a skladba BPEJ.

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu viedla k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácií pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ).

Stav pôdneho fondu podľa BPEJ

Vlastnosti a kvalita poľnohospodárskych pôd sú vyhodnocované pomocou aktualizovaných bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ (Džatko a kol. 1976, Likneš a kol. 1996), ktoré sú zároveň podkladom pre vyhodnotenie ceny poľnohospodárskej pôdy a pozemkov.

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené nasledovne:

Vzhľadom na to, že obec sa dynamicky rozvíja a nachádza sa v blízkosti okresného mesta, je potrebné rešpektovať demografický výhľad a stanoviť plochy na rozvoj sídelného útvaru. Tieto plochy delíme na 2 druhy, jednak sú to vnútorné priestorové rezervy a ďalej sú to plochy, ktoré budú získané v odôvodnených prípadoch z okolitých disponibilných plôch, pričom sa budú uprednostňovať lokality poľnohospodársky problematické.

Pôdne zdroje

Poľnohospodárska pôda je nenahraditeľným výrobným prostriedkom na výrobu potravín. Ochranu poľnohospodárskej pôdy upravuje zákon č. 220/2004 Z. z. O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa prílohy č.2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z.z. zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), sa v jednotlivých katastrálnych územiach nachádzajú najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy, uvedené v tabuľke č.14:

Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v riešenom území /tab. 14/

k.ú. Beladice	0126002, 0144002
k.ú. Pustý Chotár	0139002, 0144002, 0144202, 145002, 0145202, 0150002, 0150012, 015202
k.ú. Malé Chrašťany	0144002
k.ú. Veľké Chrašťany	0144002
k.ú. Čakýň	0139002, 0144002

Ochrana lesných zdrojov

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy,
- lesy osobitného určenia,
- hospodárske lesy.

Pôdne typy

V najväčšom množstve sú zastúpené **hnedozeme**, nachádzajúce sa v prevažnej miere vo východnej a západnej časti katastrálneho územia. Hnedozeme sú pôdy obsahujúce do 2% humusu. Vznikli na sprašiach, sprašových a polygenetických hlinách, neogénnych sedimentoch v podmienkach periodicky premývaného vodného režimu, v kotlinách alebo nížinách, pod listnatými lesmi, prevažne dubo-hrabinami. Väčšinou neobsahujú skelet.

Čiastočne popri nivách vodných tokov sa nachádzajú **fluvizeme**, ide o pôdu, ktorá je alebo donedávna bola ovplyvňovaná záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Má svetlý humusový horizont. Z klimatického hľadiska ide o azonálnu pôdu, lebo sa viaže na alúviá a náplavové kužele všetkých riečnych tokov. Využíva sa ako orná pôda, na zeleninárstvo, lúky, prípadne porast tvoria aj lužné lesy.

V južnej, východnej a západnej časti katastrálneho územia sú v menšej miere zastúpené **regozeme** (v starších klasifikáciách: mačínové pôdy). Sú pôdy s veľmi tenkým svetlým humusovým horizontom, ktorý sa vytvoril na viatych pieskoch, na íloch, slieňoch a sprašiach. Veľmi často sú tieto pôdy na miestach, kde boli eróziou úplne odstránené pôvodné pôdy. Rozlišujú sa podľa zrnitosti substrátov na: *typické* na stredne ťažkých až ťažkých substrátoch, *arenické* na pieskoch, *pelické* na slieňoch a íloch.

V severnej časti katastrálneho územia, po ľavom brehu potoka Drevenica sú v čiastočnej miere zastúpené **černozeme**. Černozeme sú pôdnym typom s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa na sprašiach, na starších nivných sedimentoch, kde už veľmi dlhú dobu nedochádzalo k záplavám a v niektorých územiach aj na sprašových hlinách. Vyskytujú sa v subtypoch: typické vo variante typické a karbonátové, hnedozemné s

hnedým B- horizontom pod humusovým horizontom, pseudoglejové s pseudoglejovým B - horizontom a čiernicové s výskytom znakov sezónneho nadmerného prevlhčenia a glejových procesov v substráte (prechodný subtyp k čierniciam).

V juhozápadnej časti katastrálneho územia sú v minimálnej miere zastúpené **čiernice** (v starších klasifikáciách: lužné pôdy). Jedná sa o pôdy s tmavým humusovým horizontom, vyskytujúce sa prevažne v nivách vodných tokov, menej na pahorkatinách na miestach ovplyvnených vyššou hladinou podzemnej vody. Hlavné subtypy sú: typické (väčšinou vo variante - karbonátové), glejové s trvalejším výskytom podzemnej vody blízko povrchu pôd, pelické s veľmi vysokým obsahom ílu (zrnitostne veľmi ťažké).

Pôdne druhy

Najväčšiu časť katastrálneho územia zaberajú **hlinité** pôdy (stredne ťažké) v podobe hnedozemí, sústredených hlavne na sprašových pahorkatinách Podunajskej nížiny. Vo veľmi malom množstve sú v západnej a južnej časti katastrálneho územia zastúpené pôdy **ílovitohlinité** (ťažké). V severnej časti katastrálneho územia majú svoje čiastkové zastúpenie pôdy **ílovité a hlinité** (veľmi ťažké). (Lukniš a kol., 1972).

Pôdne pomery obce sú priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva. Na území nachádzajú chránené poľnohospodárske pôdy v zastúpení 2., 3., 4. kvalitnej skupiny pôd.

Index poľnohospodárskeho potenciálu

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách.

Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy

(Tabuľka č.15)

Pôdy s vyšším produkčným potenciálom

Ka tegória	Index produktivity
1	100-91
2	90-81
3	80-71
4	70-61
5	60-51

Pôdy s nižším produkčným potenciálom

Ka tegória	Index produktivity
6	50-41
7	40-31
8	30-21
9	20-11
10	10-0

Percentuálne zastúpenie pôd s vyšším produkčným potenciálom predstavuje 90% a s nižším produkčným potenciálom, čo je 10% z celkovej výmery ornej pôdy.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že v území sú dominantné veľmi produkčné pôdy až po stredne produkčné pôdy.

Pôda v riešenom území nie je postihnutá veternou eróziou. Veterná erózia sa v území výraznejšie neprejavuje.

Vodná erózia poľnohospodárskej pôdy v % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy

1. trieda - žiadna až slabá erózia (do 4 t/ha/rok)	55,9 %
2. trieda - stredná erózia (4 - 10 t/ha/rok)	18,7 %
3. trieda - silná erózia (10 - 30 t/ha/rok)	23,4 %
4. trieda - veľmi silná až extrémna erózia (>30 t/ha/rok)	2,0 %

Kontaminácia pôdy

1. trieda - relatívne čisté pôdy	100 %
----------------------------------	-------

Osobitne chránené pôdne zdroje

V SR sa uplatňuje systém ochrany poľnohospodárskeho fondu cez zákon č. 220/2004 Z.z. O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. Skupiny a najmenej kvalitné do 9. Skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

Do prvej skupiny patria pôdy s najvyšším produkčným potenciálom, čiernice typické, karbonátové, a černozeme čiernicové karbonátové, stredne ťažké, bez skeletu v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do druhej skupiny sú zaradené čiernice typické a černozeme typické, karbonátové ťažké, fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké a hnedozeme typické a černozeme typické vyvinuté na sprašiach, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do tretej skupiny patria čiernice glejové, stredne ťažké, bez skeletu, prípadne so slabým skeletom, černozeme typické, karbonátové a černozeme hnedozemné na sprašiach, na svahoch do 7°, fluvizeme typické, stredne ťažké až ťažké so stredným obsahom skeletu, fluvizeme glejové, stredne ťažké v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 sa vyskytuje černozem čiernicová, prevažne karbonátová, stredne ťažká.

Do štvrtej skupiny sú zaradené čiernice typické, ťažké, stredne hlboké, fluvizeme typické a fluvizeme glejové, stredne skeletovité, stredne ťažké, černozeme a hnedozeme na sprašiach a sprašových hlinách, stredne ťažké na svahoch 7 - 12° a hnedozeme pseudoglejové, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 fluvizem typická, karbonátová, stredne ťažká, bez skeletu a v klimatickom regióne 03 – 07 čiernice typické, stredne ťažké.

V piatej skupine nachádzame fluvizeme typické a glejové veľmi ťažké, čiernice glejové ťažké až veľmi ťažké, černozeme hnedozemné, hnedozeme typické a hnedozeme luvizemné, kambizeme typické až luvizemné.

V území sa nachádzajú nasledovné BPEJ:

1. kvalitná skupina - na území sa nenachádza
 2. kvalitná skupina 0139002
 3. kvalitná skupina 0111002, 0126002, 0144002, 0144202
 4. kvalitná skupina 0145002, 0145202, 0150002, 0150012
- Ostatné identifikované BPEJ v k.ú. sú zaradené nasledovne:
5. kvalitná skupina 0112003, 0138202, 0150202, 0150302, 0152202, 0152212, 0152302
 6. kvalitná skupina 0113004, 0147202, 0147402, 0151203, 0151403, 0152402
 7. kvalitná skupina - na území sa nenachádza
 8. Kvalitná skupina - na území sa nenachádza
 9. Kvalitná skupina - na území sa nenachádza

Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v riešenom území tab. 16

k.ú. Beladice	0126002, 0144002
k.ú. Pustý Chotár	0139002, 0144002, 0144202, 145002, 0145202, 0150002, 0150012, 015202
k.ú. Malé Chrašťany	0144002
k.ú. Veľké Chrašťany	0144002
k.ú. Čakýň	0139002, 0144002

(podľa nariadenia vlády č.58/2013 Z.z., § 1 príloha č.2)

Každá BPEJ má svoj kód, ktorý je rozčlenený na jednotlivé charakteristiky pôdy. (tab. 9).

Tab.17: Bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ) v obci Beladice

Kód BPEJ	Klimatický región	Hlavná pôdna jednotka	Svahovitosť a expozícia	Skeletovitosť a hĺbka pôdy	Zrnitosť pôdy
0139002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Černozeme typické a hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké	Rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (nízka až stredná)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0111002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0126002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové	Rovina s možnosťou prejavu vodnej erózie (stredná až vysoká)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0144002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké	Rovina bez prejavu alebo s možnosťou prejavu vodnej erózie (nízka až stredná)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0144202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme typické, na sprašiach, stredne ťažké	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0145002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme typické až na luvizemné, sprašových hlinách	Rovina bez prejavu alebo s možnosťou prejavu	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)

			erózie (nízka až stredná)		
0145202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme typické až luvizemné, sprašových hlinách	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0150002	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké	Rovina bez prejavu alebo s možnosťou prejavu vodnej erózie (nízka)	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0150012	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu alebo slabo skeletovité (5 - 25%), hlboké až stredne hlboké pôdy (30 -60 cm)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0112003	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Fluvizeme glejové, ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Ťažké pôdy (ilovitohlinité)
0138202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Regozeme a černozeme erodované v komplexoch na sprašiach. ČM erodovaný humusový horizont = ornica s charakterom černoziemného horizontu. Prevládajú regozeme, stredne ťažké	Mierny svah, južná a východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0150202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách	Mierny svah, východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0150302	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké	Mierny svah, severná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0152202	Teplý,	Hnedozeme	Mierny svah,	Pôdy bez	Stredne ťažké

	veľmi suchý, nížinný	erodované na polygénnych hlinách, stredne ťažké	východná expozícia	skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	pôdy (hlinité)
0152212	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme erodované na polygénnych hlinách, stredne ťažké	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu alebo slabo skeletovité (5 - 25%), hlboké až stredne hlboké pôdy (30 - 60 cm)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0152302	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme erodované na polygénnych hlinách, stredne ťažké	Mierny svah, severná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0113004	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Fluvizeme glejové až fluvizeme pelické, veľmi ťažké	Rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Veľmi ťažké pôdy (ílovité a hlinité)
0147202	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach	Mierny svah, južná východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0147402	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Regozeme a hnedozeme erodované na v sprašiach, kompexe prevládajú regozeme, stredne ťažké	Stredný svah, južná, východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)
0151203	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké	Mierny svah, východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0151403	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme pseudoglejové, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké	Stredný svah, východná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0152402	Teplý, veľmi suchý, nížinný	Hnedozeme erodované na polygénnych hlinách	Stredný svah, južná, východná a západná expozícia	Pôdy bez skeletu (pod 10%), hlboké pôdy (60 cm a viac)	Stredne ťažké pôdy (hlinité)

Intervečné kroky

- zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, zasakovacích pásov (zatravnovaných, či drevinatých);
- odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach systému ekologickej stability (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako územných systémov ekologickej stability);
- zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biologickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej, znamená venovať pozornosť predovšetkým chráneným územiám v biokoridoroch;
 - realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie;
 - aplikovať šetrné hospodárenie s ornou pôdou v podobe zavedených opatrení (oranie po vrstevnici, správne umiestnenie širokoriadkových plodín na svahu, striedanie plodiny pri rovnakej hĺbke orby);
 - rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny,
 - zohľadňovať pri umiestnení činnosti na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie (proces posudzovania EIA) a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

Návrh riešenia

Táto časť je spracovaná ako súčasť ÚPN obce a slúži na vyhodnotenie trvalého záberu poľnohospodárskej pôdy pre účely vybudovania komunikácii, chodníkov a pridružených zelených pásov, rodinných domov, a objektov občianskej vybavenosti a priemyslu. Je spracovaná v súlade so zákonom č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.5.2004.

Vzhľadom na to, že obec sa dynamicky rozvíja, je potrebné rešpektovať demografický výhľad a stanoviť plochy na rozvoj sídelného útvaru. Tieto plochy delíme na 2 druhy, jednak sú to vnútorné priestorové rezervy /hnedá/ a ďalej sú to plochy, ktoré budú získané v odôvodnených prípadoch z okolitých disponibilných plôch /modrá/, pričom sa budú uprednostňovať lokality poľnohospodársky problematické.

Katastrálne územia: Pustý Chotár, Beladice, Veľké Chrást'any, Malé Chrást'any, Čakýň***Vnútorne rozvojové plochy:*****Lokalita č. 1 (ÚPC H)**

Na lokalitu bol vydaný súhlas - ZAD č.3 – 2012 – miera zastavania **0%**

p.č.: **register C** - 928/29, 928/27, 928/26, 928/25, 928/23, 928/21, 928/19, 928/17, 928/16, 928/14, 928/12, 928/10, 928/8, 928/6, 928/4

register E - neevidované

Celá plocha je v súčasnosti nevyužívaná a nachádza sa v zastavanom území obce, v katastrálnom území Veľké Chrást'any. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0145202 (100% - 15 015 m²) – 4. skupina

Jedná sa o územie o výmere 15 015 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie individuálnej bytovej výstavby – **IBV Pod orechmi**. Hrúbka skrávkky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **15 015 m²**.

Lokalita č. 2 (ÚPC H)

Na lokalitu bol vydaný súhlas - ZAD č.3 – 2012 – miera zastavania **0%**

p.č.: **register C** - 1/1, 4/20, 4/13, 4/12, 4/22, 4/3, 4/11, 4/23,4/24, 4/10, 4/9, 4/26

register E - neevidované

Celá plocha je v súčasnosti nevyužívaná a nachádza sa v zastavanom území obce, v katastrálnom území Veľké Chrástany. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0111002 (100% - 12 510 m²) – 3. skupina

Jedná sa o územie o výmere 12 510 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na vytvorenie prístupovej miestnej spevnenej automobilovej komunikácie a hromadenej bytovej výstavby - **HBV Za kultúrnym domom**. Hrúbka skrávky je navrhovaná na 20 cm. Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **12 510 m²**.

Lokalita č. 3 (ÚPC E)

Na lokalitu bol vydaný súhlas - ZAD č.3 – 2012 – miera zastavania **0%**

Dôvod nezastavania: prebiehajúca príprava územnotechnických predpokladov pre rozvoj IBV a majetkoprávne vysporiadanie.

p.č.: **register C** - 112/60, 112/29, 112/28, 112/27, 112/26, 112/25, 112/24, 112/23, 112/22, 112/21, 112/20, 112/19, 112/18, 112/17

register E - 112/129, 112/19, 112/119

Celá plocha - územie nadmerných záhrad nachádza sa v zastavanom území obce, v katastrálnom území Beladice. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0150002 (100% - 12 518 m²) – 4. skupina

Jedná sa o územie o výmere 12 518 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu IBV/individuálnej bytovej výstavby – **IBV Za čerpacou stanicou**. Hrúbka skrávky je navrhovaná na 20 cm. Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **12 518 m²**.

Lokalita č. 4 (ÚPC A)

Na lokalitu bol vydaný súhlas - ZAD č.3 – 2012 – miera zastavania **14%**

p.č.: **register C** - 1000/1, 1001/1

register E - neevidované

Celá plocha je v súčasnosti využívaná ako plocha rodinného domu so záhradou, nachádza sa v zastavanom území obce, v katastrálnom území Pustý Chotár. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0152402 (100% - 2147 m²) – 6. skupina

Jedná sa o územie o výmere 2147m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na výstavbu materskej škôlky. Hrúbka skrávky je navrhovaná na 20 cm. Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **2147 m²**.

Lokalita č. 5 (ÚPC A)

p.č.: **register C** - 1368/8, 1368/7, 1368/17, 1368/2, 1368/18, 1368/23, 1368/20

register E - neevidované

Celá plocha- územie nadmerných záhrad nachádza sa v zastavanom území obce, v katastrálnom území Pustý Chotár. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0144002 (100% - 20 098 m²) – 3. skupina

Jedná sa o územie o výmere 20 098 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu IBV/individuálnej bytovej výstavby – **IBV Vyskoč**. Hrúbka skrávky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **20 098 m²**.

Vonkajšie rozvojové plochy:**Lokalita č.7 (ÚPC A1)**

Na lokalitu bol vydaný súhlas - ZAD č.3 – 2012 – miera zastavania **0%**

Dôvod nezastavania: prebiehajúca príprava územnotechnických predpokladov pre rozvoj IBV a majetkoprávne vysporiadavanie.

p.č.: **register C** - 1378/3, 1378/77, 1378/6, 1378/5, 1378/7, 1378/8, 1378/9, 1378/48, 1378/72, 1378/73, 1378/74, 1378/75, 1378/76, 1378/10, 1378/11, 1378/80, 1378/56, 1378/12, 1378/81, 1378/82, 1378/83, 1378/84, 1378/58, 1378/57, 1378/59, 1378/85, 1378/86, 1383/3, 1383/2, 137

register E - neevidované

Celá plocha- územie nadmerných záhrad nachádza sa za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Pustý Chotár. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0147202 (80% - 41 413 m²) – 6. skupina

0144002 (20% - 10 353 m²) – 3. skupina

Jedná sa o územie o výmere 51 766 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu IBV/individuálnej bytovej výstavby – **IBV Pri Tartufe** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **51 766 m²**.

Lokalita č.8 (ÚPC A3)

p.č.: **register C** - 1354/1, 1531/2

register E - 1-1136/1, 1-1353

Poľnohospodársky využívané územie za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Pustý Chotár. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0144002 (10% - 324 m²) – 3. skupina

0152202 (90% - 2913 m²) – 5. skupina

Jedná sa o územie o výmere 3237 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu komerčnej občianskej vybavenosti a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm. Skrývka pôdy sa bude realizovať z komunikácii, zastavaných a inak spevnených plôch.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **3237 m²**.

Lokalita č.9 (ÚPC E2)

p.č.: **register C** - 542/1

register E - 1-542/1

Poľnohospodársky využívané územie za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Pustý Chotár. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0150002 (80% - 19 962 m²) – 4. skupina

0113004 (20% - 4991 m²) – 6. skupina

Jedná sa o územie o výmere 24 953 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu IBV/individuálnej bytovej výstavby – **IBV Marenčík I** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm. Skrývka pôdy sa bude realizovať z komunikácii, zastavaných a inak spevnených plôch.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **24953 m²**.

Lokalita č.10 (ÚPC E3)

Na lokalitu bol vydaný súhlas - ZAD č.3 – 2012 – miera zastavania **0%**

Dôvod nezastavania: prebiehajúca príprava územnotechnických predpokladov pre rozvoj IBV a majetkoprávne vysporiadavanie.

p.č.: **register C** - 112/1

register E - 112/1, 112/2, 112/3, 112/4, 112/5, 112/6, 112/7, 112/8, 112/9, 112/10, 112/11, 112/12

Poľnohospodársky využívané územie za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Pustý Chotár. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0150002 (40% - 6560 m²) – 4. skupina

0144002 (60% - 9841 m²) – 3. skupina

Jedná sa o územie o výmere 16 401 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu **IBV - Za čerpacou stanicou** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm. Skrývka pôdy sa bude realizovať z komunikácii, zastavaných a inak spevnených plôch.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **16 401 m²**.

Lokalita č.11 (ÚPC F1)

Na lokalitu bol vydaný súhlas - ZAD č.3 – 2012 – miera zastavania **0%**

Dôvod nezastavania: prebiehajúca príprava územnotechnických predpokladov pre rozvoj IBV.

p.č.: register C - 80/2

register E - 80/2

Poľnohospodársky využívané územie za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Veľké Chrástany. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0144002 (100% - 21571 m²) – 3. skupina

Jedná sa o územie o výmere 21571 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu **IBV – Pri kruhovom objazde** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm. Skrývka pôdy sa bude realizovať z komunikácii, zastavaných a inak spevnených plôch.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **21571 m²**.

Lokalita č.12 (ÚPC G1)

p.č.: register C - 928/1, 928/167, 928/127, 928/128, 928/146, 928/131, 928/132, 928/133, 928/134, 928/135, 928/136, 928/137, 928/138, 928/139, 928/152, 928/140, 928/141, 928/142, 928/143, 928/144, 928/145

register E - 928/18, 928/19, 932/12, 932/10, 932/3, 932/11, 932/8, 932/5, 932/7, 932/6, 932/4, 932/9, 932/2, 932/1

Poľnohospodársky využívané územie za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Veľké Chrástany. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0145202 (100% - 42 566 m²) – 4. skupina

Jedná sa o územie o výmere 42 566 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu **IBV – Pod orechmi** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm. Skrývka pôdy sa bude realizovať z komunikácii, zastavaných a inak spevnených plôch.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **42 566 m²**.

Lokalita č.14 (ÚPC W2)

p.č.: register C - 224/1, 238, 215/1, 239/11, 212/1

register E - 162, 163, 164, 238, 165/1

Poľnohospodársky využívané územie za hranicou zastavaného územia obce, v katastrálnom území Beladice. Celá plocha je zaradená do nasledovných BPEJ:

0152202 (100% - 76 413 m²) – 5. skupina

Jedná sa o územie o výmere 76 413 m², k vyňatiu pôdy dôjde pretože územie bude určené na realizáciu **areálu AQUAPARK** a potrebnej technickej infraštruktúry. Hrúbka skrývky je navrhovaná na 20 cm. Skrývka pôdy sa bude realizovať z komunikácii, zastavaných a inak spevnených plôch.

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním §13 zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy. Spolu dôjde k vyňatiu **76 413 m²**.

Vnútorne rozvojové plochy spolu = 6,2288m²
 Vonkajšie rozvojové plochy spolu = 23,6907 m²

Vzhľadom na skutočnosť, že na lokality č.1,2,3,4,7,10,11 už bol vydaný súhlas dôjde pre potreby rozvoja jednotlivých funkčných zložiek obce v návrhovom období k novému vyňatiu 167 267 m² = 16,7267ha pôdy.

B21 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJmä Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Jednou z najdôležitejších priorít pri tvorbe urbanistického usporiadania obce je zachovanie súčasných hodnôt jak urbánneho, tak prírodného prostredia celého záujmového priestoru. Hlavnými prioritami tohto územného plánu je zabezpečiť ochranu týchto hodnôt a následne vytvárať predpoklady pre zlepšenie kvality životného prostredia v celom záujmovom priestore a následne zvýšiť životnú úroveň občanov obce.

Návrh - zdôvodnenie.

Návrh ÚPN:

- a) využíva polohový faktora obce, ktorá leží v dotyku s rýchlostnou komunikáciou R1 /skrátene časovej dostupnosti sídla krajského a okresného významu/ a zároveň má predpoklad v oblasti poskytovania možnosti pre „bývanie v pokojnom prostredí“ a služieb v primeranej dostupnosti k mestu Nitra a Zlaté Moravce.
- b) zhodnocuje vnútorné rozvojové rezervy a možnosti pre novú bytovú výstavbu. ÚPN obce spĺňa požiadavky občana – vlastníka rozčleniť priestor jednotlivých rozvojových území na stavebné pozemky pre IBV tak, aby bola po zohľadnení miestnych špecifik rešpektovaná pôvodná, prirodzená parcelácia. Nová IBV znamená stabilizáciu mládeže a rozvojové istoty pre mladé rodiny, zlepšenie úrovne bývania a zastavenie úniku mladých rodín mimo obec.
- c) navrhuje chýbajúce zariadenia občianskej vybavenosti hlavne v oblasti služieb, obchodu, športu, rekreácie, školstva, kultúry a zdravotníctva.
- d) vytvára predpoklady pre dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizačná sieť, vodovodná sieť, systém odpadového hospodárstva, doplynofikácia, elektrifikácia rozvojových lokalít) ako nevyhnutného predpokladu pre ďalší rozvoj obce.
- e) Návrh prináša stratégiu rozvoja obce, ktorá vychádza zo súčasného demografického správania populácie. Ide o optimistický rozvoj jednotlivých vitálnych zložiek obce. Proporčne formuje funkčnú skladbu obce. Uprednostňuje funkčné zónovanie obce a doformovanie územia so samostatnými zónami výroby, podnikania bez negatívneho vplyvu na ostatné funkčné celky obce.
- f) návrh jednoznačne definuje vybavenostné ohniská a línie s cieľom zlepšiť estetický výraz obce a zabezpečiť sa harmonickejší charakteru verejných priestorov.
- g) budovanie rekreačného a športovo-oddychového areálu v tesnej blízkosti obce – zvýšenie príťažlivosti obce pre návštevníkov – tranzitný turizmus – poznávací turizmus.

h) ochranné a bezpečnostné pásma – zabezpečenie lepšej hygieny životného prostredia a zvýšenie bezpečnosti v obytnom území.

i) návrh prináša regulačné opatrenia pre citlivú rekonštrukciu objektov so zmiešanými funkciami okolo centrálného námestia so zachovaním pôvodného merítka stavieb a koloritu obce.

Z hľadiska dlhodobého rozvoja obce a proporčného formovanie sídelnej štruktúry sa návrh javí ako optimálny a jednoznačne sa snaží v maximálnej možnej miere eliminovať závislosť obce od nepredvídateľných faktorov, ktoré obec nedokáže v požadovanej miere ovplyvniť.

Spracoval Ing. arch. Peter Mizia

D. DOKLADOVÁ ČASŤ